Jaargang 112. Vrijdag, 28 Januarij 1853. No. 8.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

AANBESTEDING.

WOENSDAG den 2den Februarij 1853, des middags te 12 uur, onder nadere goedkeuring, door den waarnemenden COMMISSARIS des KONINGS in de Provincie *Groningen*, of, in zijn afwezigheid, door een der LEDEN van de GEDEPUTEERDE STATEN en in bijzijn van den HOOFD-INGENIEUR van den WATERSTAAT in het 1ste Distrikt, aan het Lokaal van het Provinciaal Bestuur te *Groningen*, worden aanbesteed: *Het onderhouden van- en het doen van eenige herstellingen aan de lokalen en meubelen van het Provinciaal Geregtshof, de Arrondissements-Regtbank met de woning van den Concierge te Groningen, met bijlevering der noodige materialen, ingaande met den dag der approbatie en eindigende met ultimo December 1853.*

Het doen van eenige herstellingen aan- en het dagelijksch onderhoud van het Huis van Burgerlijke en Militaire verzekering te Groningen, met bijlevering der daartoe benoodigde materialen, ingaande met de kennisgeving der approbatie en eindigende met ultimo December 1854.

De Aanbestedingen zullen geschieden bij inschrijving en opbod. De Bestekken, waarnaar de bovengemelde Aanbestedingen zullen plaats hebben, zullen, boven en behalve aan het lokaal van het Ministerie van Justitie en aan dat van het Gouvernement der provincie *Groningen*, ter lezing liggen: te *Groningen*, in den Doelen, bij de Kasteleins VAN DER LAAN, HOFF, wedw. DE JONGE, wedw. BONTEKOE, TEN HAVE en SPINHOF, allen aan de Groote Markt; voorts in het Nieuwe Paard; bij VISSER in de Zon; bij de wedw. ... op den hoek van het Ameland, en BRUINS in de ... buiten de Apoort; te *Grijpskerk* in het Gemeentehuis; te *Winsum* bij de wedw. WIERSEMA; te *Appingedam* bij den kastelein EVERS; te *Delfzijl* bij de wedw. WEITS en den kastelein HAZENHOEK; te *Winschoten* bij de wedw. F. H. ...MAN; te *Nieuwe Schans* bij den kastelein ROSE, en te *Zuidhorn* in het Gemeentehuis.

... acht dagen vóór de besteding de noodige aanwijzing ... worden gedaan, en voorts nadere informatiën te bekomen bij den Hoofd-Ingenieur J. A. VAN ESSEN en den Ingenieur J. VAN DER LEE, beide te *Groningen*.

GRONINGEN, 15 Januarij 1853.

De waarnemende Commissaris des Konings voornd.: J. HOMAN.

Nationale Militie.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente Groningen brengen ter kennis van de LOTELINGEN ... lichting van de NATIONALE MILITIE voor de jaren **1849, 1850, 1851** en **1852**, die voor één jaar vrijgesteld geweest, dat de EERSTE ZITTING van den MILITIERAAD in deze Provincie, zal geopend worden in ... GEWONE VERGADERZAAL, in het RAADHUIS ... op **MAANDAG** den 7den Februarij aanstaande; ... de provisioneel vrijgestelde LOTELINGEN dezer Gemeente van de jaren 1849 en 1850, en van het jaar 1851 tot met het getrokken Nommer 331, in den RAAD moeten verschijnen op bovengemelden dag, des voormiddags te 9 uur, en de overigen, die van de jaren 1851 en 1852, op **DINSDAG** den 8sten Februarij aanstaande, mede des voormiddags te 9 uur, onverschillig of zij op LIGCHAAMSGEBREKEN of om andere REDENEN reclameren; terwijl Burgemeester en Wethouders de belanghebbenden door deze voldoende gewaarschuwd achten, en zij zich' alzoo niet ... verlaten op het ontvangen van een OPROEPINGSBILJET.

... zal deze in de *Groninger Courant* worden geplaatst.

... daan in het Raadhuis te *Groningen*, den 24sten Jan. 1853.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.

De Secretaris: HORA SICCAMA.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van de Gemeente Groningen brengen bij deze ter kennis van de Belastingschuldigen, dat het door den Heer waarnemenden COMMISSARIS des KONINGS in de provincie *Groningen*, bij besluit van den 20sten Januarij 1853, no. 5, geärresteerd executoir verklaard KOHIER van de **GRONDBELASTING** op de GEBOUWDE en ONGEBOUWDE EIGENDOMMEN, over den jare 1853, voor deze Gemeente, op heden aan den ONTVANGER der DIRECTE BELASTINGEN in deze Gemeente ter invordering is ter hand gesteld, en dat ieder verpligt is zijnen aanslag op den bij de wet bepaalden voet te voldoen. Voorts worden de belanghebbenden herinnerd, dat, bijaldien zij mogten vermeenen bij hunnen aanslag bezwaard te zijn, zij hunne met de vereischte bijlagen moeten indienen *binnen drie maanden na heden*, en dat die klagten, geschreven op gezegeld papier, te worden ingediend bij den Heer CONTROLEUR der Directe Belastingen en het Kadaster, den Heer ...TURNHOUT, te *Groningen*.

... in het Raadhuis te *Groningen*, den 26sten Januarij 1853.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.

De Secretaris: HORA SICCAMA.

VERPACHTING VAN RIJKS TOLLEN.

OP DONDERDAG den 17den Februarij 1853, des voormiddags precies te 10 uur, zal de **ONTVANGER** der REGISTRATIE en DOMEINEN te *GRONINGEN*, onder nadere goedkeuring van Z. E. den MINISTER van FINANCIËN, ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, en ten Huize van den Logementhouder H. VAN DER LAAN, aan de Groote Markt aldaar, voor den tijd van één jaar, ingaande den 1sten April 1853, in 't openbaar verpachten: **De ONTVANGST der TOLGELDEN aan de Rijksboomen op de Groote Wegen der 1e Klasse van Groningen ... naar de Overijsselsche Grenzen, van Groningen naar de Friesche Grenzen, en van Groningen naar Delfzijl**; waarvan de Voorwaarden op de gebruikelijke plaatsen zijn ter inzage gelegd en bovendien voorhanden aan de Kantoren der Ontvangers der Registratie en Domeinen, waaronder de Tollen ressorteren.

De Ontvanger voornoemd: POSTER.

RAADSVERGADERING,

Zaturdag den 29sten Januarij 1853, des voormiddags te 11 uur.

INGEZONDEN STUKKEN.

Eene toelichting.

(Zie dit blad van den 21sten en 25sten Jan. j.l.)

De opmerking van den heer VAN BELKUM, te *Holwierde*, bij het lezen van het stukje: *Beproefde methode om talentvolle kinderen van het leven te berooven*, geeft eigenlijk geen stof tot wederlegging, vermits de S. het in de *hoofdzaak* geheel eens met mij is; de opvatting alléén is niet juist. Blijkbaar heb ik mij voor den wakkeren man niet duidelijk genoeg uitgedrukt. Drie punten wil ik daarom wat beter toelichten.

1. De geachte S. gelieve te bedenken, dat ik in mijn stukje alléén het oog had op *vroegrijpe kinderen*, scrofuleus van gestel, of door eene onverstandige opvoeding en te geforceerde middelen te vroeg intellectueel ontwikkeld, zoodat alles, wat in het stukje wordt aangevoerd, daarop betrekking heeft en dus de bedenkingen van den schrijver als van zelve vervallen, vermits hij zich meer bij het onderwijs in 't algemeen bepaalt.

Als wij spraken van den vroegen dood van vele vroegrijpe of scrofuleuse kinderen, ten gevolge van eene verkeerde behandeling derzelve, zeiden wij, dat zoodanig *vele verscheiden* door de ouders wel eens toegeschreven wordt aan de heiligen wil van den Almagtige, alsof Hij lust had in den dood der kinderen. De geëerde S. betwijfelt dit en hij laat er op volgen: *"dat de dood slechts de doorgang is tot een ander leven."* — Hij heeft volkomen gelijk; maar ik bedoelde heel wat anders. Wijzen dat het eene groote dwaasheid is, dat men b.v. den dood van den zelfmoordenaar, of wel van iemand die zijn leven heeft verkort door het misdadig gebruik van sterken drank — en misschien daarenboven nog gade en kroost in de diepste ellende heeft gestort — aan den heiligen wil van den Almagtige moet toeschrijven of wel aan de Voorzienigheid. Dat de dood nu een doorgang is tot een ander leven, neemt hier niets van de schuld des misdadigers weg.

2. De S. spreekt ook over de algemeene invoering van de gymnastie. Daarvan werd in mijn geschrijf evenwel niet gerept. Dat een man als v. B. die zaak toejuicht, daarover verwonderen wij ons niet. Dat men nogtans bij de invoering op *plaats, omstandigheid* en *gelegenheid* moet letten, stemmen wij volkomen toe. Maar dat men aan den anderen kant, als 't noodig is, om waarheid en licht, volksbeschaving en volkswelzijn te bevorderen, niet aarzelen moet om met moed en volharding te strijden tegen alles wat het streven naar 't goede doel kan belemmeren, daaraan zal de heer v. B. wel niet twijfelen. Bedriegen wij ons niet, dan heeft *hij* dit ook door daden bewezen.

3. De S. voert eindelijk nog aan, dat wij ons zeer ongunstig omtrent de bevordering van *positive* kennis uitgelaten en gezegd hadden, dat die in elk geval weinig te beduiden had. De S. vergeet hier onzes inziens weder, dat wij alleen van *vroegrijpe, ziekelijke* kinderen spraken, die lijden aan eene te vroege ontwikkeling der zielsvermogens, en niet van de scholen, niet van de geheele schooljeugd en het allerminst doelden op de school van den man, op wiens bezit Holwierde prijs mag stellen. Eene antipathie te koesteren tegen positive kennis, zou zooveel beteekenen als niet te willen sympathiseren met alles wat *waar, goed* en *schoon* is.

Maar de zaak in 't algemeen beschouwende, vragen wij: of het aanbrengen van *positive* kennis, dat is *degelijke* kennis, gegrond op wetenschap *intuïtif* met de jeugd bearbeid, derwijze dat de *quintessence* daarvan opvoedend worde voor den leerling, niet ligt ontaart in schadelijke *veelweterij*, allernadeeligst voor eene solide vorming der jeugd naar *verstand* en *hart*. Is het niet waar, dat *verre weg* de meeste onderwijzers van lagere scholen de handen vol werk hebben, om hunne leerlingen *natuurlijk* en *verstandig* te leeren *lezen*, *goed* en *verstandig* te leeren *schrijven*, *oordeelkundig* te leeren *rekenen*, om een behoorlijk onderrigt te geven in de beginselen der *Nederduitsche taal*, in het *handteekenen*, in den *zang*, en wat dies meer zij? Zijn het niet maar weinigen, die zich verheugen mogen het in dezen met de kinderen zoo ver te kunnen brengen, dat zij voldoening erlangen voor al hunne zorgen en moeiten? Gewis. En dan spreken wij nog niet van het *hoogste* dat in de schoolopvoeding opgesloten ligt: de *zedelijke* en *godsdienstige* vorming! Hierover breeder uit te weiden ligt buiten het bestek van dit blad. Dit alleen willen we er nog bijvoegen, dat menige school (wij spreken hier juist niet alleen van gewone lagere scholen), door het overdrijven van het zoogenoemd wetenschappelijk onderwijs (bevordering van veelweterij), hoogst nadeelig voor de jeugd heeft gewerkt en nog werkt. Als men 't hoofddoel van het onderwijs voorbijziet, ook de intellectuele krachten van den leerling niet in acht neemt en *lust* en *liefde* voor 't onderwijs doodt, door hem te dwingen (om het slechts korten tijd in het geheugen te behouden) pagina's druks van buiten te leeren, die honderden namen bevatten van vorsten, veldheeren; veldslagen uit de geschiedenis van oudere en nieuwere volken, en nog honderden jaartallen, namen van landen, steden, rivieren, bergen en wat niet al meer, waaraan zoo veel kostelijke tijd wordt opgeofferd, die geene interest oplevert; zoo veel krachten worden verspild om ontzenuwing in de hand te werken, dan voorzeker mag er wel eens met ernst gedacht worden aan de grenzen, binnen welke elke soort van scholen zich ten opzigte van het wetenschappelijk onderwijs dient te houden. In vroegere jaren verschenen er *vele* scholen in een bespottelijk daglicht, wegens de bevordering van *veelweterij*, zoodat kinderen van *elf* en *twaalf* jaren wel eens medelijdend op de domheid hunner ouders neerzagen. Daartegen keerden verstandige opvoeders toen het zwaard en de razernij werd van lieverlede beteugeld. Dien tijd verlangt de heer v. B. niet weder terug en wij ook niet. Liever willen we te zamen werken om het onderwijs *degelijker* te maken door *vereenvoudiging*.

G. R.

Iets over Mr. W. B. Bergsma's stuk over de Gymnastie.

Bij het lezen der gedachten van den heer mr. W. B. BERGSMA over de gymnastie rezen er een paar denkbeelden bij ons op, die wij met bescheidenheid aan het oordeel der lezers van dit stuk (geplaatst in deze Courant van den 24sten Dec. j.l.) onderwerpen. — Zij hebben betrekking op het *methodisch* onderwijs, dat op iedere gymnastische inrigting dient gegeven te worden, als zij aan het doel zal beantwoorden.

Eene kunst of wetenschap kan op twee verschillende wijzen *vruchtbaar* beoefend worden. Men kan ze langs den weg van onderzoek, onvermoeide heuristische navorschingen en proefnemingen verder trachten te veredelen, uit te breiden, hooger op te bouwen, of men kan zich van eene kunst of wetenschap zoo veel toeëigenen als noodig is om aan de praktijk van het leven voldoening te verschaffen; met andere woorden, om het werkelijke leven door de verkregene ervaringen te bevoordeelen.

Dit zij volkomen toepasselijk op de beoefening der gymnastie.

In het schoonste tijdperk van hun leven was het doel der Grieken, om hunne ligchaamssterkte en gymnastische vaardigheid te veredelen door den geest. De ontwikkeling van eene voortdurende *energie*, eener krachtvolle levendigheid en jeugdige buigzaamheid, geschiedde om het ligchaam tot een uitmuntend werktuig voor de edelste pogingen der menschen, ter bevordering van eigen duurzaam welzijn en dat van den staat, geschikt te maken.

Noch gewone *mechanische* ligchaamsoefeningen, noch de doelmatigste methode om goede *athleten* te vormen, of om volgens den beroemden LORENZER in Stokholm, NEUMAN in Berlijn, DE RON in Petersburg enz. eene algeheele geneeskundige strekking te geven aan de edele zaak, behoort tot de *volksgymnastie*. (*) Eene gelijktijdige opwekking en veredeling van geestelijke en ligchamelijke krachten in een' organischen zamenhang met de hoogste geest- en gemoedsvorming, dat is het, waarop de onderwijzer het oog moet gevestigd houden.

Wil men een aanschouwelijk voorbeeld, men stelle zich de Olympische, Istmische en Pythische spelen van de oude Grieken voor: zij waren het resultaat van eene opvoedkundige regeling der gymnastie.

Niet dat wij ons moeten voorstellen, als of door eene algemeene invoering der gymnastie de Nederlandsche natie tot eene veredeling zoude kunnen opgevoed worden als eens de Grieken boven al de volken van den aardbodem deed schitteren; daarvoor is zij reeds sinds eeuwen onvatbaar geworden; maar men dient evenwel naar dat doel te streven en niet op te houden met het strijden tegen eene verdorvene wijze van opvoeden, volgens welke de edelste krachten van geest en ligchaam worden opgeofferd aan eene verwijfde opvoeding, aan eene trekkastkweekerij.

Naar onze wijze van zien, moet er op de gymnastische oefenplaats gearbeid worden om bij den kweekeling het *bewustzijn* van kracht te ontwikkelen. *Die kracht bezit, heeft alles; die kracht mist, derft alles.* Het *bewustzijn* van kracht maakt het ligchaam tot een getrouwen dienaar der ziel. — Ook de hoogste virtuositeit des ligchaams zonder eene krachtige geestontwikkeling, in harmonie met de ligchamelijke vorming, verheft zich weinig boven den mechanischen athleet in een paardenspel, gelijk ook de physische kracht, op zich zelve beschouwd, den mensch weinig boven een trekos verheft. Ook mag *orthopaedie* wel *bijzaak* zijn, maar nimmer *hoofdzaak* worden.

Een vlug oog, vaste oogenmaat, vlugge bezonnenheid, snelle gebruikmaking van het oogenblik, vereenvoudiging van beweging en vereeniging van verschillende krachten ter bereiking van een bepaald doel, ontwikkeling van moed, beleid, en vaste beradenheid, van zelfbeheersching, van gepaste eerzucht en wat dies meer zij, zijn paedagogische punten, die bestendig den geest van den onderwijzer in de gymnastie moeten levendig houden; zij moeten de ziel der methode uitmaken, die zich voorts moet kenmerken door een' zuiver, systematischen gang.

't Spreekt nogtans van zelf, dat de onderwijzer de oefeningen ook behoort te wijzigen, wanneer hij onder zijne leerlingen aantreft, die vergroeid zijn, lijden aan verzwakking van het een of ander ligchaamsdeel of andere gebreken, die door doelmatige oefeningen weggenomen kunnen worden of waarvan verergering kan worden tegengegaan. Iedere gymnastische inrigting behoort deze orthopaedische strekking mede te hebben, en daarom vooral is het noodig, dat zoodanige weldadige instelling mede onder het opzigt van eenen kundigen Arts sta, bekend met de theorie en praktijk der gymnastie, zoo als dit het geval is met de gymnastische normaalschool te Groningen. Nog eene opmerking.

In het gemelde stuk van den heer mr. BERGSMA wordt het gebruik van eene laag zand of zaagsel over den grond van de oefenplaats afgekeurd, omdat zoo iets hinderlijk is voor verschillende oefeningen en men bij een doelmatig onderwijs geen vrees voor ongelukken wegens vallen behoeft te hebben, daar dit „menschelijk gesproken, niet kan plaats hebben."

Toegestemd, dat eene laag zand of zaagsel of beide vermengd voor sommige oefeningen hinderlijk is, zoo kunnen wij het gebruik daarvan toch niet afkeuren. Het vallen toch blijft altijd mogelijk, alhoewel minder dan bij gewone vrije spelen der kinderen. Ook de beste ruiter kan van het paard worden geworpen, de beste zwemmer kan in de diepte wegzinken en de vaardigste springer kan zijn doel missen, ook dan, wanneer hij met bedachtzaamheid te werk gaat. Behalve dit, kan een leerling ligtelijk door onoplettendheid tot een' mispas komen en deze of gene beweging kan een' onderwijzer onopgemerkt blijven; waarom in zulke en dergelijke gevallen een zoodanig voorbehoedmiddel niet is af te keuren. Bij elke gymnastische inrigting behoort evenwel eene opene plaats, als te Groningen, aanwezig te zijn, waarbij het gebruik van een' zachten bodem niet plaats heeft. Overigens stemmen wij toe, dat kunstmatige ligchaamsoefeningen bovenal dienen om het vallen en dergelijke ongelukken bij kinderen vóór te komen, zoo als men boven heeft kunnen opmerken.

G. R.

(*) In verschillende landen worden thans gymnastische inrigtingen tot stand gebragt tot bevordering der geneeskunde. De meeste chronische ziekten worden daarin, blijkens de resultaten, die zij opleveren, met zeer gelukkige gevolgen behandeld, zoodat honderden lijders daardoor van langdurige ziekten verlost worden.

Het volgende stuk is ons uit *Friesland* toegezonden.

Brievenpost.

Hoe vele weldadige veranderingen er ook, met betrekking tot het postwezen, onder ons zijn aangebragt, over *naauwgezette* orde in het verzenden van brieven blijven nog vele klagten. Men legt bij de postkantoren, hier of elders, eene onvergeeflijke onnaauwkeurigheid in het verzenden van brieven naar het platte land aan den dag, eene onnaauwkeurigheid, die wel verdient, algemeen bekend te worden, ten einde daar, waar de kwaal gevonden wordt, eene hoogere, en wel de gewenschte mate van naauwkeurigheid in beoefening worde gebragt.

Niet altijd, maar toch van tijd tot tijd worden er te Blija, grietenij Ferwerderadeel, brieven ontvangen, die, van Assen, Groningen en ook van Winschoten verzonden, eerst te Leeuwarden komen, van daar verder naar Dockum gebragt, van Dockum weder naar Leeuwarden worden teruggezonden, en zoo eindelijk, na een oponthoud van minstens één etmaal, ter plaatse komen.

Zou dat de wil zijn van het gouvernement? — Verdienen ambtenaren, die zoo den wil en den wensch van het gouvernement door eene laakbare onnaauwkeurigheid verontachtzamen, niet eene gevoelige teregtwijzing?

Wij hopen, dat het ter neergestelde ter hunner kennisse kome, en wij niet gedrongen worden, bij voortdurend nalatigheden, ons met onze grieve te wenden tot den minister van financiën, die het goede wil en voorstaat, en allerminst zal dulden, dat de regten van het volk door inferieure ambtenaren worden gekrenkt.

Januarij 1853. *Veritas.*

(Zie de Nieuwstijdingen, enz. in 't Bijvoegsel.)

Kerknieuws.

LEERDAM, 20 Januarij. Om in de vacature der predikantsplaats te voorzien, veroorzaakt door het emeritaat van onzen geachten leeraar ds. *J. A. van Eijk van Voorthuijsen*, is gisteren van wege het ministerie van eeredienst ontvangen het volgende twaalftal, te weten: ds. *J. W. Abresch*, te Heilo; *F. van Gogh*, te Zundert; *W. H. ten Hoet*, te Winssen; *G. A. Hoog*, te Nieuwland; *R. de Jong van Arkel*, te Ammerstol; *J. W. la Lau*, te St. Anthonypolder; *A. H. Matthes*, te Valgenburg; *J. Middelkoop*, te Rijnsburg; *W. L. E. Moltzer*, te Waalwijk; *C. Peters*, te Stavenisse; *J. Poortman*, te Sybecarspel; *G. Rebel*, te Almen.

— RIJSOORD (klass. *Dordrecht*). De kerkeraad der Hervormde gemeente heeft alhier beroepen den weleerw. zeer gel. heer *G. Overman*, pred. te Gapinge.

— Te Wanneperveen (prov. Overijssel) is tot herder en leeraar bij de Gereformeerden onder het Kruis beroepen de weleerw. *D. J. Vos*, thans te Midwolda (Oldambt) als zoodanig werkzaam.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 22 Jan., kapit. *Hofker* Hendrika Bartina, van Batavia; *van der Horst* Johanna Jacoba, van Cheribon; *Stuit* Beerta Hendrika, van Riga; den 24sten *Visser* Eliza, van Suriname; *Emmelkamp* Annechina, van Bremen; den 25sten *Ketelaar* Jantina Henderika, van Newcastle. — Te Texel den 24 Jan., *Spanjer* Catharina Sophia, van Colding naar de Maas; *Zwaal* Gijsbert Jan, van Frederikstad. — Te Zierikzee den 22 Jan., *Kamminga* Marinus en Geertruida, van Liverpool. — Te Nantes den 20 Jan., *Zeven* Zwaluw, van Rotterdam. — Te Ramsgate den 21 Jan., *Rozema* Jacob van Cleeff, van Londen naar Montevideo. — Te Douvres den 20 Jan., *Bakker* Catharina, van .... naar Plymouth; *Zeegers* Catharina, van Koningsbergen naar Plymouth. — Te ... van Portland den 20 Jan., *de Jong* Staatsraad Baud, van Amsterdam naar Batavia; *Goudschaal* Margaretha en *de Haan* Agnetha Juliana, beide van Londen naar Seville. — Te Holijhead den 21 Jan., *Brouwer* Ida Gesina, van Galatz naar Sligo. — Te Fowey den 20 Jan., *Stomp* Leentje, van Shields naar Triest. — Te Portsmouth den 20 Jan., *Stuut* Tjadina Wigerdina, van Sunderland naar Seville. — Te Liverpool den 20 Jan. terug uit zee, *de Vries* Vrouw Johanna, naar Tarragona; den 21sten *Lamos* Eduard, van Gend. — Te Noordshields den 20 Jan., *Weijland* Zwijger, van Hull; den 21sten *Kuijper* Vijf Gezusters, van Harlingen; *Warren* Metta Catharina, van Schiedam, de laatste met gebrek aan proviand, hebbende 21 dagen reis. — Te Harwich den 20 Jan., *Klein* Magdalena, van Amsterdam naar Londen. — Te Hamburg den 21 Jan., *de Weerd* Flecken Jouwer, van Bordeaux; den 22sten *Gort* Vriendschap, van Hadersleden. — Te Bremerhaven den 22 Jan., *Luktje* Drie Gezusters, van Newcastle; *Schoon* Ettina, van Leer; *Schoenmaker* Catharina, van Elsfleth; *de Vries* Vijf Gezusters, van Amsterdam; *Dirks* Vrouw Fenna, *Huismann* Hendrina en *Tammen* Jacomina, alle 3 van Emden. — Te Rendsburg den 19 Jan., *Visser* Anna Sophia, van Lubeck naar Gend; *Brouwer* Hoop, van Pillau naar Engeland; *Gerritsma* Jonge Gerrit, van Koningsbergen naar Rotterdam. — Te Hollenau den 19 Jan., *Faber* Catharina Hendrika, van Bisserup naar Leith.

Binnengekomen te Texel den 25 Jan., kapit. *Koeman* Jonge Clemens, van Hull. — Te Barcelona den 13 Jan., *van Rijn* Jonge Jacobus, van Newcastle. — Te Londen 24 Jan., *Klein* Magdalena, van Amsterdam; *van 't Veer* Jonge Antje en *Kempema* Jonge Sippe, beide van Workum; *Hoekstra* Eendragt, van Emden. — Te Douvres den 22 Jan., *Pik* Maria Aurelia, van Amsterdam naar Dublin. — Te Leith den 22 Jan., *Hazewinkel* Delia, van Rostock. — Te Sunderland den 22 Jan., *Stuit* Geerdina Beerta, van Bremen. — Te Grimsbij den 22 Jan., *Struik* Dankbaarheid, van Dantzig.

Zeilklaar te Newcastle den 21 Jan., kapit. *Hekman* Hoop en Verwachting, naar Rotterdam; *de Jonge* Fennegina Jantina, naar Lissabon.

Vertrokken van Texel den 24 Jan., kapit. *Scheeve* Adrianus en Willem, naar Newyork; *de Haan* Aleida Aleida, naar Alexandria; *Jongebloed* Wilhelm, naar Konstantinopel; *Kroll* Antje en Jansje en *Gruber* Lina, beide naar Livorno; *Bijl* Rijswijk, naar St. Ubes; *van Sluis* Gesiena, *Schaap* Bernhard en Elise, *Woudstra* Vriendschap, *Ekens* Elizabeth Johanna en *Fokkema* Drie Gebroeders, alle 5 naar Londen; *Kuijper* Adm. Jan Evertsen en *Slichtenbree jr.* Eolus, beide naar Liverpool; *Velthuis* Zwolscheduiep, naar Newcastle. — Van Helvoet den 24 Jan., *de Boer* Jan van Galen, naar Batavia; *Bek* Albert, naar Fernambuck; *Doekes* Newa, naar Laguaijra; *Bunje* Johanna, naar Baltimore; *Pik* Irene en *Sissing* Harmina Catharina, beide naar Genua; *Boer* Verwachting, naar Marseille; *Hangelbroek* Magrietha, naar Rouaan; *Jansen* Brouwershaven en *Scharper* Erasmus, beide naar Londen; *Steffens* Jonge Andries, *Klasen* Magrietha, *Bell* Helena Christina, *Stuitvoet* Annechiena en *van Geelkerken* Theresia, alle 5 naar Liverpool; *Mulder* Vriendschap en *Klingen* Anna Agatha, beide naar Dublin; *Zoeterkerk* Magrietha, *Meedendorp* Johanna, *Huisman* Hendrika, *Douwes* Eendragt, *Kooijmans* Twee Gebroeders, *de Jonge* Pollux, *Addens* Jantje Dorenbos en *Munneke* Marchina Gesina, alle 8 naar Belfast; *Lovius* Waakzaamheid en *Berg* Twee Gebroeders, beide naar Londonderrij; *Oostra* Annechiena Jantina en *de Groot* Harmonie, beide naar Newrij; *Stuurman* Rudolf, naar Bergen. — Van Maassluis den 24 Jan., *Plug* Jonge Schalk en *de Jong* Twee Gezusters, beide naar Yarmouth; *Schoemaker* Magdalena, naar Hamburg. — Van Vlissingen den 24 Jan., *Douwes* Pigeon, naar Marseille; *Kuiper* Phoenix, naar Liverpool; *Stuit* Geerdina, naar Arbroath. — Van Bordeaux den 21 Jan., *Verstok* Regina Elisabeth, naar Amsterdam. — Van Nantes den 21 Jan., *Boerkaave* Arendina Elisabeth, naar Liverpool. — Van Tonningen den 17 Jan., *van Peer* Aukjen, van Dantzig naar Grimsbij; den 19den *Jonker* Sieberjina, van Nijsted naar Engeland; *Wiers* Okkelina, van Kiel naar Engeland.

Vertrokken van Texel den 25 Jan., kapit. *Hilbrands* Anna, naar Suriname; *Visser* Zephyr en *Kiers Kok* de Hoop, beide naar Triest; *Smit* Arendina, naar Venetiën; *Astuling* Doethea Christina, naar Rochefort; *Kleijn* Alida Margaretha, naar Nantes; *Scholtens* Grietje en *Prins* Heyke Prins, beide naar Londen; *Bart* Prins Maurits, naar Liverpool. — Van Helvoet den 25 Jan., *Schut* Court Cornelis, naar Liverpool; *de Jonge* Egbertus, naar Belfast. — Van Maassluis den 25 Jan., *Goosens* Cornelia, naar Nantes; *Schoemaker* Magdalena, naar Hamburg, de laatste gisteren gemeld doch toen terug gekomen. — Van Hoella den 5 Jan., *Ebeling* Anna Hendrika, naar Falmouth. — Van Galatz den 7 Jan., *Stratingh* Jantina, naar Falmouth. — Van Marseille den 21 Jan., *Bakker* Johanna Elisabeth, naar Antwerpen. — Van Ramsgate den 22 Jan., *Schade* Elisabeth, naar Messina; den 23sten *Schaap* Maria Johanna, naar Suriname; *Stomp* Antje Jansen, naar Konstantinopel; *Stuitvoet* Margaretha, naar Galatz; *Lupkes* Aletta Charlotta, naar Lissabon; *Reinders* Jacoba Gesina, naar Ferrol; *Postema* Martha, naar Rouaan; *Noordhuis* Hendrik Gijsbert, naar Dieppe. — Van Deal den 23 Jan., *van Calker* Christina Jacoba, van Londen naar Trinidad. — Van Douvres den 23 Jan., *Gnodde* Jonge Walrave, naar Trapani, na gerepareerd te hebben. — Van Leith den 21 Jan., *Engelsman* Christina en *Kolk* Dankbaarheid, beide naar Newcastle.

ZOUTKAMP, 26 Jan. Vertrokken den 24 Jan., kapit. *Dijkstra* Geertina en *Kruisinga* de Vrouw Reina, beide van Bremen; den 25sten *Douwes* Klazina Maria, *Bernardus* Agatha Hendrika, *Tunteler* Christina Christina, *Beekman* Cornelia, *Schaaf* Johanna Jacoba, *de Groot* Arendina Jantina, *Heins* Vrouwina Magrita en *de Vries* Hoop op Welvaart, alle 8 naar Londen; *Balk* Wilhelmina en *Kruisinga* Twee Gebroeders, beide naar Gluckstadt; *van Sluis* Tjakina, naar Goole; *Valomstra* Vrouw Alida, naar Leith; *Top* Onderneming, naar Londen.

AMSTERDAM, 25 Jan. Het schip Catharina Sophia, kapit. *J. Spanjer*, van Colding naar de Maas, is den 23sten dezer met overgeworpen lading, gebroken gaffel, zwaard, enz., in Texel binnengeloopen.

CUXHAVEN, 22 Jan. Het schip Margaretha Wilhelmina, kapit. *Lukje*, van Holbeck naar Antwerpen, is alhier met schade binnengeloopen.

— De Holl. tjak Catharina, kapit. *Zolding?* van Odensee met gerst naar Zaandam, is eergisteren met verlies van zwaard in de Elbe geankerd, doch gisteren weder zeewaarts gegaan.

STAVANGER, 3 Jan. Het schip Harmina Nepperus, kapit. *Brouwer*, van Koningsbergen naar Grangemouth, is met schade aan schip en lading in Tananger binnengeloopen.

SCHEEPSVRACHTEN.

STETTIN, 19 Jan. De vaart blijft voortdurend open, ofschoon het heden bij sterke sneeuwjagt een weinig vroor. Door de hooge vrachtprijzen in het najaar, overwinteren veel minder schepen dan vroeger hier en in de andere Oostzeehavens; men voorspelt tegen 't voorjaar dan ook hooge prijzen. Bevracht naar Liverpool een schip van 1500 qr. tegen 5 sh. per qr.

DANTZIG, 20 Jan. Naar Londen en Hull tegen 't voorjaar 20 sh. per load balken.

KONINGSBERGEN, 22 Jan. Het water is hier met dik ijs bedekt. Tegen 't voorjaar bevracht: naar de Oostkust van Engeland voor 4 sh. 3 d., Londen 4 sh. 6 d.; Liverpool 5 sh. 3 d. per qr. tarwe.

219e STAATSLOTERIJ.

Trekking der Derde Klasse.

1ste Lijst. No. 6913 een prijs van *f* 25000. No. 15257 een prijs van *f* 2500. No. 14640 en 9739 ieder een prijs van *f* 1250. No. 10451, 777, 230 en 5213 ieder een prijs van *f* 1000. — *2de Lijst.* No. 5008, 7267 en 10552 ieder een prijs van *f* 1000. No. 2307, 6112, 6337, 1018 en 15957 ieder een prijs van *f* 400. No. 8685 en 9101 ieder een prijs van *f* 200. No. 2824, 13963 en 16669 ieder een prijs van *f* 100. — *3de Lijst.* No. 16074 een prijs van *f* 5000. No. 16311 en 18634 ieder een prijs van *f* 1000. No. 18093 een prijs van *f* 400. No. 565, 1895 en 10323 ieder een prijs van *f* 200. No. 3556, 4565, 7327, 12785, 15204, 17323 en 19732 ieder een prijs van *f* 100.

BURGERLIJKE STAND.

Van af den 21sten tot en met den 27sten Januarij 1853 zijn te *Groningen* geboren 14 zoons en 15 dochters; gebuwd 4 paren; overleden 11 ouden en 14 jongen.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 26 Januarij.

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 64$\frac{3}{16}$, 64$\frac{3}{8}$, 64$\frac{1}{4}$; Dito Dito 3 pCt. 76$\frac{3}{4}$, 76$\frac{1}{4}$, 76$\frac{1}{2}$; Dito Dito 4 pCt. 94$\frac{3}{4}$, 94$\frac{7}{8}$, 94$\frac{1}{2}$. — O. L. Leening 4 pCt. 94$\frac{1}{2}$; Amortisatie-Syndicaat 3½ pCt. 80$\frac{3}{4}$; Obligatiën 4½ pCt. 101$\frac{1}{4}$. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 52$\frac{1}{4}$. — FRANKRIJK, Obligatiën 3 pCt. 75, 75$\frac{1}{4}$. — SPANJE, Obl. Stukken 1 pCt. 22$\frac{3}{16}$, 22$\frac{3}{8}$, 22$\frac{1}{4}$; Dito 3 pCt. 46$\frac{1}{8}$, 46$\frac{3}{8}$; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 41$\frac{7}{8}$, 41$\frac{3}{4}$, 41$\frac{1}{2}$; Coup. Bewijzen 4$\frac{3}{8}$, 4$\frac{3}{8}$, 4$\frac{1}{2}$; Amortisatie Schuld 5$\frac{1}{8}$, 5$\frac{1}{4}$. — PORTUGAL, te Londen 5 pCt. 40$\frac{3}{16}$, 40$\frac{1}{4}$; Dito Dito 4 pCt. 37$\frac{1}{4}$, 37$\frac{1}{8}$.

RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 108$\frac{3}{8}$, 108$\frac{1}{4}$; Dito Dito 1828 en 1829 ... pCt. 106$\frac{1}{2}$; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 97, 97$\frac{1}{4}$; Dito 4½ pCt. 102$\frac{1}{2}$; Dito bij *Hope* 4 pCt. 91$\frac{1}{2}$; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 91$\frac{1}{2}$; Certific. van Inschr. in Assign. 6 pCt. 73$\frac{3}{4}$. — POLEN, Certific. 4 pCt. 86$\frac{1}{4}$; Dito Aand. met Loten fl. 500 *f* 161$\frac{3}{4}$. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 82$\frac{3}{8}$, 82$\frac{1}{16}$; Dito 1852 5 pCt. 82$\frac{1}{2}$, 82$\frac{3}{8}$, 82$\frac{1}{4}$; Dito Nieuwe 1872 2½ pCt. 42$\frac{3}{8}$, 42$\frac{1}{2}$; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 42$\frac{1}{16}$, 42$\frac{3}{8}$; Dito Nieuwe 5 pCt. 92$\frac{1}{2}$, 92$\frac{3}{8}$; Metall. La. B. 5 pCt. 92$\frac{1}{4}$, $\frac{1}{16}$; Weenerb. bij *Goll en Co.* 5 pCt. 87; Dito 4 pCt. 74$\frac{1}{4}$; Amerik. Bank-Actiën 3$\frac{1}{16}$, 4; Louis. bij *Hope* 5 pCt. 101. Braz. 5 pCt. 99$\frac{1}{4}$; Mexic. 23$\frac{3}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$; Gren. 2½ pCt. 21$\frac{3}{8}$; Dito Uitg. 11$\frac{1}{8}$, $\frac{3}{8}$; Ecuador 3$\frac{1}{16}$, 4; Thes. Amst. 104$\frac{1}{8}$, $\frac{3}{8}$.

De stemming in onze binnenl. fondsen was heden iets vaster, bij eenige affaire in Integralen. Van vreemde effecten waren voor Spaansche en Oostenrijksche, bij zeer levendigen omzet, hoogere prijzen te bedingen. Voor de overige was insgelijks eenige meerdere vraag. Gren. Onbep. 2½ pCt 21; Mexic. Onbep. St. 22$\frac{3}{8}$, $\frac{1}{4}$.

Koers van het Geld: Beleening 2½, Prolong. 2½. Disconto 2 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 64$\frac{3}{8}$; Spaansche 1 pCt. 22$\frac{1}{4}$; Binnenl. 3 pCt. 41$\frac{1}{2}$ a $\frac{5}{8}$; Metall. 5 pCt. 82$\frac{3}{8}$; Dito 2½ pCt. 42$\frac{1}{16}$.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 25 Januarij.

TARWE.		Zw. Zeeuw	66 ₰ *f* 5,75	Bl. Voer	38 ₰ *f* 2,45
Oude Bak	70 ₰ *f* 7,50	Veen	66 » » 5,60	»	40 » » 2,60
N. Oml.	68 » » 7,00	»	68 » » 5,90	Zw. Voer	38 » » 2,40
»	70 » » 7,50	GERST.		»	40 » » 2,55
»	72 » » 8,00	Winter	54 ₰ *f* 4,65	»	42 » » 2,70
» Old.	68 » » 6,75	»	56 » » 4,95	BOONEN.	
»	70 » » 7,25	»	58 » » 5,25	Paardeb. *f* 5,25,50,85	
»	72 » » 7,75	Zomer			
ROGGE.		Knobbe	60 » » 4,95	ZADEN, ENZ.	
O. Inl.	64 ₰ *f* 5,25	»	62 » » 5,25	Gr. Gortp. m. *f* 7,75/8,10	
»	66 » » 5,65	HAVER.		Par. 100 N. ₰ *f* 8,50 *f* 9	
»	68 » » 6,05	Dikke	38 ₰ *f* 2,50	Old. Kools. *f* 9,50 *f* 10,50	
N.	66 » » 6,05	»	40 » » 2,65	Oml. dito *f* 9,75 *f* 10,75	
»	68 » » 6,15	»	42 » » 2,80	Gr. dito *f* 10,50,75,90	
BOEKWEIT.		»	44 » » 2,95	G. Mosterdz. van *f* 6 tot *f* 8,25	
Gr. Zd.	64 ₰ *f* 5,70	»	46 » » 3,05	Raapol. p. v. *f* 32	
»	66 » » 6,00	»	48 » » 3,20	Prijs der boter	
»	68 » » 6,30	»	50 » » 3,35	¼ ton hoolb. *f* 16,50	
		Bl. Voer	36 » » 2,30	¼ ton grasb. *f* 28 à *f* 29	

Oude en Nieuwe Tarwe minder begeerd en niet dan wat lager te verkoopen. — Rogge in een doen. — Boekweit ruim prijshoudend. — Gerst als gezoteerd slepend afgaand. — Haver de beste kwaliteiten in een doen; bijsoorten niet williger. — Boonen wel te plaatsen. — Gort stil. — Koolzaad wat hooger verkocht.

ROTTERDAM, 24 *Januarij*. Tarwe: N. Zeeuws., Vlaams. en Overm. met trage koopers tot vorige prijzen voor consumtie en verzending, de beste van *f* 9,30 tot *f* 10,40; gewone en goede *f* 8 a *f* 9; mindere *f* 7 a *f* 7,90; Jar. dito van *f* 10 tot *f* 11; Pools. in Roode soorten bij uitslijting aan gebruikers; 155 ₰ O. witbonte Pools. *f* 340; 155 ₰ dito bonte *f* 320; 162 ₰ Jar. Kleefs. *f* 35; 158 ₰ O. Wolgast *f* 310; 158 ₰ Jar. Bovenl. Ris *f* 295; 160, 162 ₰ N. dito *f* 290, *f* 297; 156 ₰ N. Bovenl. *f* 265; 163 ₰ Petersb. Cubanca *f* 300. — Rogge stil: Overm., Zeeuw. en Vlaams. *f* 6,50 a *f* 7,40; voorts 142 ₰ Arch. *f* 198. — Gerst: Zeeuwsche, Vlaamsche en Overmaassche Winter *f* 5 a *f* 5,25; dito Zomer *f* 4,80 a *f* 5,10; voorts te Schiedam: 130 ₰ N. Coursche *f* 214. — Haver: Zeeuws. en Inl. Korte *f* 1,60 a *f* 4,10; dito Lange *f* 2,10 a *f* 3,30. — Boekweit, op 140 ₰ Jar. Grootbrab. *f* 205; N. dito *f* 200; dito Noordbrab. *f* 200. — Erwten slap, Zeeuws. Groene *f* 7,75 a *f* 8,50; Groote dito *f* 8,50 a *f* 10; dito Witte *f* 7,50 a *f* 8,50; Gelders. Graauwe *f* 11 a *f* 14. — Boonen: Zeeuws. en Walch. Witte *f* 7,50 a *f* 10,75; dito Bruine *f* 7,25 a *f* 11,50; dito Paardenboonen *f* 5,90 a *f* 6,10. — Koolzaad: Zeeuwsch gestort 54 p. vl., Overm. in zakken 53 p. vl.

AMSTERDAM, 24 *Januarij*. De marktprijzen van Boter waren heden als volgt: Vriesche *f* 48 à *f* 50, Kuijnder *f* 44 à *f* 46, Kamper *f* 44 à *f* 47, Deventer *f* 34 à *f* 40, Zwolsche *f* 38 à *f* 43.

AMSTERDAM, 26 *Januarij*. Heden verkocht van Tarwe, 119 ₰ b. Old. *f* 206; 123 ₰ b. dito smet *f* 213, en van Rogge, in entr.: 117 ₰ N. Arch. *f* 176 bij partij. — Gerst in een doen, nieuwe Zeeuws. winter *f* 161. — Boekweit iets aangenamer; 121 ₰ Gordijker *f* 217 aan de Zaan.

Koolzaad dadelijk en op het voorjaar onveranderd; op het najaar ½ p. vl. lager; Oostv. 54 p. vl.; op 9 vat dadelijk 56½ p. vl.; April 57 p. vl.; Oct. 56½ p. vl. — Lijnzaad in een doen; 110, 111 ₰ Arch. *f* 280; 113, 114 ₰ Riga *f* 290; 110 ₰ dito *f* 282,50; 112 ₰ dito *f* 280; 110 ₰ dito *f* 265; 103 ₰ dito *f* 245. — Raapolie dadelijk wel too aangenaam, op levering prijshoudend; op 6/w. *f* 34; Vlieg. *f* 33; Mei *f* 32,75 a 33 a *f* 32,75; Sept. *f* 33,50 a 75; Oct. *f* 33,75; Nov. *f* 33,75 a *f* 34; Dec. *f* 34. — Lijnolie hennepolie op 6/w. *f* 30; Vlieg. *f* 29 a *f* 29,25; Mei *f* 30. — Hennepolie op 6/w *f* 37,50; Vlieg. *f* 36,50.

LONDEN, 21 *Jan*. De prijzen der provisiën zijn dagelijks gestegen en door deze rijzing zal de consumtie verminderen. Van buitenslands werden deze week aangevoerd: 1339 v. boter van Harlingen, 89 v. dito van Hamburg, 1406 kegs van Rotterdam, 362 van Ostende en 66 v. dito van Antwerpen. Beste Vriesche boter bedong steeds 108 sh., surplus 2de kwal. 86 à 98 sh., beste Holl. 88 à 92 sh., Holsteiner en Kiel stoppel 100 à 104 sh., beste Groninger 84 à 88 sh., Emden en Leer 86 à 90 sh., Zwolsche 94 à 98 sh.

Van den 24sten. Voor inl. Tarwe werden gereedelijk de koersen van l.l. Maandag bedongen; in vreemde ging tot bijna de prijzen van dien dag vrij veel om. Moutgerst werd iets duurder betaald. Van Haver zijn verscheiden ladingen binnen; men verwacht echter nog meerdere, weshalve koopers nog van de markt verwijderd blijven. Boonen en Erwten onderhouden geene verandering in waarde of vraag.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 25 *Januarij*. Op de markt van heden was het getal aangevoerde geslagte varkens dat ter verkoop was aangebragt naar den tijd des jaars gerekend aanzienlijk. De handel was in den beginne onbeduidend, doch dezelve werd verder op den dag, toen tot eenige verlaging der prijzen werd overgegaan, beter. Varkens van 60 tot 80 Ned. ponden werden verkocht van *f* 39 tot *f* 43 de 100 Ned. ponden; idem van 80 tot 130 Ned. ponden van *f* 43 tot *f* 46 en die van 130 tot 150 Ned. ponden en daarboven van *f* 46 tot *f* 50 de 100 Ned. ponden. — Onder het aangevoerde vond men vele pulkvette soorten en er is slechts een enkele onverkocht gebleven.

LONDEN, 24 *Jan.* De veemarkt was tamelijk goed voorzien en de hoedanigheid liet weinig te wenschen over. De beste kwal. Ossenvleesch werd met 4 sh. à 4.2 per 8 pd. betaald.

ADVERTENTIËN.

⁂ GEWONE BESLOTENE VERGADERING van het DEPARTEMENT *GRONINGEN* der MAATSCHAPPIJ **Tot Nut van 't Algemeen**, op **HEDEN** VRIJDAG den 28sten Januarij 1853, des avonds te 7 uur, in het Concerthuis. Uitdeeling der Eereprijzen aan de Kweekelingen der Departements-Kweekschool voor Onderwijzers. — Rapport der Commissie, om het misbruik van sterken drank tegen te gaan. — Behandeling van voorstellen voor de punten van beschrijving, enz.

Namens het Bestuur:
R. J. SCHIERBEEK, *Secretaris.*

⁂ **JAARLIJKSCHE VERGADERING** der LEDEN van de **INSTELLING ter eere van *Wessel Gansevoort***, op MAANDAG den 31sten Januarij 1853, te 12 uur, in het CONCERTHUIS. — VERSLAG over 1852. — VOORSTEL tot uitbreiding van Art. 13 der Bepalingen.

GRONINGEN, 26 Januarij 1853.

P. HOFSTEDE DE GROOT, *Secretaris.*

ALGEMEENE VERGADERING
VAN DE
Afdeeling Groningen der Ned. Vereeniging
TOT
AFSCHAFFING VAN STERKEN DRANK,

op **MAANDAG** den 31sten Januarij 1853, 's avonds te 8 uur, ten Huize van den Heer TIDDENS, *in 't Huis de Beurs.*

Spreker: de Heer Prof. P. HOFSTEDE DE GROOT.

De toegang staat voor ieder open.

⁂ VERGADERING van het Departement G... der Nederlandsche Maatschappij **ter Bevordering van Nijverheid**, op MAANDAG den 31sten Januarij, des avonds te 7 uur, in het CONCERTHUIS te ...gen. — ONTWERP-PRIJSVRAGEN. — VOORST... VOOR DE ALGEMEENE VERGADERING. — BE... EN MEDEDEELINGEN.

S. M. S. MODDERMAN, *Se...*

⁂ De **COMMISSIE**, door het DEPART... *Groningen* der NEDERLANDSCHE MAATSC... **ter bevordering van Nijverheid** beno... REGELING eener **TENTOONSTELLING** va... **WESTELIJKE NIJVERHEID**, in... de... **September** van het eerstvolgende jaar te houden, ... de op te gevene VOORWERPEN, zoo wel wat h... TAL als de **hoedanigheid** derzelve aangaat, ee... TOONSTELLING zullen kunnen uitmaken, die *deze* ... tot eere verstrekken kan, — noodigt bij deze de ... belanghebbenden uit, om *vóór den eersten Mei aa...* aan een der ondergeteekenden *schriftelijk* en met ... Brieven op te geven, welke VOORWERPEN iede... voornemens is op de gedachte Tentoonstelling te ... vergezeld, zoo veel mogelijk en noodig, van eene ... ving dier Voorwerpen.

De COMMISSIE voornoemd doet de belanghebbe... vens opmerken, dat de gevraagde opgave daarom ... zakelijker is, dewijl deze zal moeten leiden to... slissing of de onderwerpelijke Tentoonstelling gehou... worden, dan wel of het beter zal zijn haar achte... laten. Voorts, dat het hooger genoemd Departeme... nemens is de Tentoonstelling, zoo dic plaats kan hebb... eene VERLOTING van een GEDEELTE der TEN... GESTELDE VOORWERPEN te doen achtervolgen... de PRIJZEN der ten toon te stellene Voorwer... zoo verre door Handelaren of Fabrijkanten ing... kenbaar gemaakt zullen moeten worden en eindelijk... ten toon te stellen Voorwerpen voor rekening van... zenders geleverd zullen moeten worden in de ZA... de TENTOONSTELLING aan te wijzen en op ge... van daar, na den afloop der Tentoonstelling ... zullen moeten worden.

GRONINGEN, 23 December 1852.

De Commissie voornoemd:
W. J. MEURS WICHERS.
F. RINSMA.
M. HESSELINK, JR.

⁂ **Het uitbetalen van 't Werkloo... arbeidslieden op een' anderen da... dan Zaturdag.**

Het **BESTUUR der VEREENIGING** ... **het Pauperisme** vertrouwende, dat allen ... goede wenschen te bevorderen, ook gaarne zullen ... ken om het **WERKVOLK** op eenen **andere...** dan Zaturdag te doen betalen, omdat men van ... zame van dien maatregel wel overtuigd zal w... alsmede dat het nuttig en noodig is, om onder ... geen borrel meer te schenken, maar het bedrag da... behoeve van het Werkvolk in de Spaarkas te bele... maakt bekend, dat men voornemens is om bi... eene **ZAMENKOMST** in de Stad *Groningen* te... met alle WERKBAZEN, FABRIKANTEN, K... DEN, enz., om deze zaak nader te bespreke... men van het *algemeen* invoeren van dien maat... goeds kan verwachten, terwijl het wenschelijk zo... indien ook ten PLATTEN LANDE zulke zame... konden gehouden worden.

In andere plaatsen onzes Vaderlands, is een... reeds met de gunstigste gevolgen bekroond geworde...

Het Bestuur der Vereeniging voornoem...
S. BLAUPOT TEN CATE, *Voorzitter.*
L. ALI COHEN, *Secretaris van Best...*
W. DE SITTER, *Secretaris van Corre...*

KERKMEESTERS de... **DERL. ISRAEL. BIJ...** te *Stads-Kanaal* kunnen ... bij, door middel van dit Blad ... **HARTELIJKEN DANK** te betuigen voor ... Liefdegaven, welke zij door de Ingezetenen van G... hebben ontvangen ten behoeve van den OPBOU... NIEUWE SYNAGOGE aldaar. Zij hadden verwacht... bekende mededeelzaamheid der Ingezetenen, en... zich daarin niet bedrogen gezien. Of wes het ... geen Gift voor den Albestuurder des Heelals, ... edele doel om voor Hem een' tempel ter Zijner ... te stichten! Dit gevoeldet Gij ook zeker, edele ... en de bewustheid van het voor onzen en uwen G... te hebben, zij uwe grootste belooning.

Kerkmeesters voornoem...
PH. A. VAN DER ZIJ...
L. A. TOF.
J. K. L. DE JONGE.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

⁂ Getrouwd:

B. BONTJEMA, van *Bols...*
met
F. VAN DEN BOS.

LEEUWARDEN, 22 Januarij 1853.

⁂ APPINGEDAM, 24 Januarij 1853. Vo... bevallen van eene DOCHTER G. V. O. VAN B... geliefde Echtgenoot van

Mr. **H. FRIM...**

⁂ Heden beviel voorspoedig van eenen welg... ZOON GRIETJE WIJNDELS, geliefde Echtgenoot va...

J. HOVING, *Vleeschhouwer* aan de S...

GRONINGEN, 25 Januarij 1853.

Eenige kennisgeving aan Familie, Vrienden en B...

⁂ Bevallen van eene DOCHTER M. DIJKST... Echtgenoot van

F. E. NIENHUIS... *Koek-* en *Banketbakke...*

GRONINGEN, 25 Januarij 1853.

Eenige kennisgeving.

⁂ Heden beviel mijne geliefde Echtgenoot H... MAN van eene doode DOCHTER.

EEXT, 26 Januarij 1853.

J. G. BORGESIUS HEM...

⁂ Heden overleed, na een langdurig maar ... lijden, mijne geliefde Echtgenoot HILTJE ... MEER, in den ouderdom van ruim 44 jaren, ... echtvereeniging van 21 jaren, mij nalatende vier K... die met mij haar gemis diep betreuren.

LEEUWARDEN, 20 Januarij 1853.

C. HOMM...

Eenige kennisgeving.

⁂ Heden overleed, na eene ziekte van 13 w... den ouderdom van ruim 27 jaren, mijne geliefd... noot E. DE POEL, mij nalatende één Dochter... om haar groot verlies te gevoelen.

GRONINGEN, 24 Januarij 1853.

S. NOORDHO...

⁂ Heden avond omstreeks 6 uur overleed, ... langdurig en smartelijk lijden, mijn veelgeliefd... noot AEISSE REDMERS VAN WARTUM, in de... dom van 55 jaren en 8 maanden, in leven *Le...* *der* allier.

GRONINGEN, 24 Januarij 1853.

A. K. KEOL...
Wedw. A. R. VAN W...

Men gelieve deze algemeene tevens voor bijzond... nisgeving aan te nemen.

De **AFFAIRE** blijft voorloopig op **denzelfd...** continueren.

BIJVOEGSEL
tot de Groninger Courant van den 28sten Januarij 1853, *no.* 8.

NIEUWSTIJDINGEN.

AMERIKA.

HOLLANDSCHE KOLONIE SHEBOYGAN, 28 December.

De plankenweg van Detroit naar Lansing, de hoofdstad van den staat Michigan, *is* voltooid. Dit is eene belangrijke gebeurtenis in de geschiedenis van Michigan, aangezien het de langste linie (84 mijlen) van onafgebroken planken-weg in de unie is.

— Volgens een berigt van Washington, heeft de Senaat der V. S. den titel van luitenant-generaal verleend aan generaal *Winfield Scott*, eene eer, die in onze unie slechts eenen *Washington* wedervaren is.

— Het stoffelijk overschot van den eerbaren *C. P. van Ness*, die onlangs te Philadelphia overleden is, is naar Washington vervoerd, om daar begraven te worden. De heer *v. N.* is zeer waarschijnlijk een Amerikaan van Hollandsche afkomst, en heeft zich als gouverneur van Vermont en vele andere hooge waardigheden met eer overladen.

— Uit officiële verslagen die door de overheden van den staat New-York met den aanvang dezer maand openbaar gemaakt zijn, blijkt dat nagenoeg een derde gedeelte der bevolking van dien staat van het openbaar onderwijs gebruik maakt.

ITALIE.

Volgens het *Journal des Débats*, moet op den 9den Januarij, in eene vergadering van 20 kardinalen, welke op het Vatikaan is gehouden, besloten zijn, om de legatie Benevente aan den Koning van Napels af te staan, tegen een bedrag van 8 millioen ducaten.

— De Koning van Beijeren, vergezeld van zijn' gezant aan het hof, den graaf *van Spaur*, en gevolg, heeft een bezoek bij den Paus in het Vatikaan afgelegd.

— In de dagbladen van Genua leest men het volgende: „De heer *Daniel Mazzinghi*, chirurgijn, vijfentwintig jaren oud, geboren te Volterra, is veroordeeld. Zijne zaak is met gesloten deuren behandeld; hij is overtuigd van, met den Engelschen scheepsbevelhebber *Pachentham*, in de omstreken van Spezzia predikatiën te hebben gehouden waarin hij de godsdienst van den Staat ten gunste van het protestantisme aanrandt. Hij is veroordeeld tot drie jaren gevangenisstraf, krachtens art. 164 van het strafwetboek."

In de zitting der Sardinische Kamer van Afgevaardigden van den 19den Januarij, heeft de heer *Brofferio* zijn verlangen te kennen gegeven om het ministerie over deze zaak te interpelleren. De heer *Cavour* heeft de interpellatie voor den volgenden dag aangenomen.

(Het Sardinische ministerie heeft van den Koning de gratie van den veroordeelde verkregen, en indien het al uitstel voor de interpellatie over deze zaak verlangd heeft, was dit alleen, om zich met de bewijzen der gratie te vertoonen aan de kamer. Men wil, dat het wetboek van strafregt in overeenstemming zij met het statuut, dat godsdienstige verdraagzaamheid voorschrijft.)

SPANJE.

MADRID, 18 Januarij.

De heer *Martinez de la Rosa* is bij besluit van heden hersteld in zijn' post als vice-president van den koninklijken raad.

De min. van binnenlandsche zaken heeft alle gouverneurs der provinciën bevolen, alle kiescomités te ontbinden, waartoe geen magtiging is gevraagd; om alle gedrukte stukken van die comités uitgegaan, hoe groot ook het aantal onderteekenaars zij, in beslag te nemen, wanneer een der misdrijven is gepleegd waartegen bij de perswet is voorzien.

Van den 21sten. De Londensche bankiers, de gebr. *Baring & Co.*, hebben met de Spaansche regering eene overeenkomst gesloten, waarbij zij 57 millioen realen voorschieten op nationale goederen. De deswege gevoerde onderhandelingen zijn gisteren afgeloopen.

Ten gevolge van deze overeenkomst zijn de fondsen ter beurze aanmerkelijk gerezen.

DUITSCHLAND.

Om zich te vergewissen, hoe zeer de Roomsche fractie de vrijheid, die ze voor zich en de haren begeert, ook aan anderen wil verleend hebben, heeft de linkerzijde van de Pruissische Tweede Kamer een voorstel ingediend, om het bevelschrift van den 30sten Aug. 1817 omtrent de huwelijken, vooral in betrekking tot de gemengde huwelijken, in den meest liberalen zin mogelijk uit te leggen. De linkerzijde zal het liberale voorstel der Roomsche partij ondersteunen; het is nu de vraag, of deze wederkeerig met het liberale voorstel van de linkerzijde zal medestemmen. Het verbond tusschen beiden zou anders eene spoedige ontbinding te gemoet gaan.

— De heer *von der Heydt*, minister van koophandel in Pruissen, zal op het aanstaande post-congres het voorstel doen tot vaststelling van het port op 1 silbergrosch (6 c. Holl.) door het geheele land, en op het dubbel van dit bedrag als de brieven naar een ander land bestemd zijn.

— Bij het weinige vooruitzigt hetwelk thans bestaat, dat de tol-kwestie nog vóór den 1sten Maart geregeld zal zijn, loopt Hannover gevaar, in geen geringe verlegenheid te geraken, uit hoofde de regering zich verpligt heeft, om op dat tijdstip het met Pruissen gesloten September-verdrag in werking te brengen.

— De belasting op de spoorwegen in Pruissen zal percentswijze geheven worden naar de percenten, die, na aftrek van alle onkosten, den actionnarissen overblijven. Bij 4 pCt. uitbetaling zal 1/40 deel voor belasting vervallen; bij 4 tot 5 pCt. 1/20; bij 5 tot 6 pCt. 1/10; bij 6 tot 7 pCt. 1/5; boven de 7 pCt. 3/10. — Terwijl de regering verschillende nieuwe belastingen wil invoeren of de bestaande wil verhoogen, is het werkelijk te betreuren, dat zoo vele Staatsgelden, zoo vele millioenen, door het vasthouden aan de beschermingsregten in de zakken van bijzondere personen komen!

— Uit Peine in Hannover schrijft men, hoe het daar eenig opzien verwekt dat in die omstreken eene menigte paarden, waaronder ook koetspaarden, door Fransche kooplieden, of, voor hunne rekening, door inlanders opgekocht wordt.

— In Brandenburg wordt eene nog weinig bekende industrie gedreven. Men maakt er glazen daken, welke op eenige plaatsen bij de bouwing van huizen worden gebruikt. De massa van groenachtig glas, die daartoe gebruikt wordt, is ¼ duim dik en even sterk en duurzaam als pannen.

— Een vergiftigingsproces houdt te Maagdenburg de belangstelling zeer gaande. Een jong koopman, *Hartung* genaamd, tot den voornaamsten stand behoorende, is beschuldigd in Julij 1850 zijne tante en in Jan. 1851 zijne zwangere vrouw door rattenkruid te hebben vergiftigd. Eerstgemelde daad heeft hij bekend; den moord op zijne vrouw gepleegd evenwel ontkent hij niet. Hebzucht is de grond dezer misdaad. De beschuldigde verlangde den dood zijner tante, omdat hij voor 't grootste deel haar erfgenaam was, en zijne vrouw zou hij vermoord hebben, omdat hij haar leven bij de verzekeringsmaatschappij *Harmonia*, waarvan hij zelf hoofdagent was, voor eene zeer hooge som had verzekerd. De misdadiger toont de grootste gevoelloosheid over zijn bedrijf; niets had vroeger ooit bij hem zulk een' slechten aard doen vermoeden. Het publiek verwijt hem meerdere misdaden.

— Opzigtens de volksnijverheid luiden de berigten uit Oostenrijk over het algemeen vrij gunstig. Er worden overal nieuwe fabrijken, spinnerijen enz. opgerigt. De suikerfabrijkatie uit beetwortel is in den laatsten tijd zeer toegenomen. Ook voor de uitbreiding en verbetering van de zijdeteelt worden thans de noodige maatregelen genomen.

— Het ijs op de rivier de Memel zit sedert den 19den vast; te Koningsbergen was van 4 tot 6° vorst.

— Te Stockholm heerscht eene lente-temperatuur. De planten komen reeds boven den grond en de boomen hebben knoppen. Sedert vele eeuwen is dit de eerste maal, dat des winters de vaart niet gestremd is. Dagelijks komen te Stockholm of vertrekken van daar schepen met volle ladingen; de handel is zoo levendig als midden in den zomer. Hetzelfde heeft plaats te Christiania en de zuidelijke havens van Noorwegen.

— Volgens een schrijven uit Petersburg van den 17den, was de weersgesteldheid daar zeer zacht. Men had 2 gr. warmte, naar de schaal van *Reaumur*, met regen. De cholera-gevallen, sedert eenigen tijd merkelijk verminderd, waren in de laatste dagen weder zeer toegenomen en van 20 op 84 gekomen. De aanleiding daartoe zoekt men in de feesten van het nieuwjaar.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 23 Januarij.

De *Morning Herald* meldt, dat de regering voornemens is aan het parlement een voorstel in te dienen tot vermeerdering van het effectief van het staande leger.

— Het ministerie van oorlog heeft aan alle regements-kommandanten het bevel gezonden, om voor het tegenwoordige geen ontslag uit de dienst aan te nemen. In onderscheidene deelen des lands zullen hoofdkwartieren worden opgerigt, zoodat men in staat zal wezen om eene aanzienlijke krijgsmagt in den kortst mogelijken tijd naar eenig bedreigd punt te detacheren.

— De aangekondigde echtverbindtenis van den Keizer der Franschen verwekt hier groot opzien, maar wordt in onze dagbladen over 't algemeen niet ongunstig beoordeeld.

Minder gunstig, maar toch stellig afkeurend, is de beschouwing van de *Times*. Dit blad ziet in het onverwachte en in vele opzigten bedenkelijke besluit des Keizers een nieuw bewijs der geheimzinnigheid van zijn karakter; van zijne zucht, om slechts naar eigen inzigt of luim te handelen, zonder aan de beweeggronden, door welke gewone menschen zich doorgaans laten leiden, eenigen invloed op zijne besluiten toe te staan.

„Het is onmogelijk te zeggen (dus meent de *Times*) wat zoo iemand al dan niet ondernemen kan, en hoogst mogelijk, voorbereid te zijn op alles wat hij in 't geheim voorbereidt.

De vrede van Europa hangt van Frankrijks staatkunde af; de staatkunde van Frankrijk van *Napoleon's* wil, en op dezen wil kan eene ondernemende, avontuurlijke en eerzuchtige gemalin een grooten invloed uitoefenen."

— De met het schip *Ericson* (welks machines door verwarmde lucht, in plaats van stoom, in beweging gebragt worden) genomen proeftogt is, naar men meldt, gunstig uitgevallen. De snelheid der vaart was 14 mijlen in het uur. In de 24 uur zijn slechts zes Eng. tonnen steenkolen verbruikt, 'twelk, vergeleken met de behoefte van stoomschepen, eene besparing van ruim 80 pCt. zou opleveren.

— Zaturdag is Marseille in regtstreeksche verbinding gebragt met het hier gevestigde bureau van den onder den zee doorloopenden electrischen telegraaf.

— Van de Sandwichs-eilanden is hier berigt ontvangen, dat het schip *Entreprise*, kapitein *Collinson*, 'twelk van den kant der Behringstraat de schepen van *J. Franklin* opspoort, en van 'twelk men in een paar jaren niets vernomen had, door walvischvaarders in goeden staat gezien is.

FRANKRIJK.

PARIJS, 23 Januarij.

Aan den officiëlen tekst van de aanspraak des Keizers aan de hooge staatsligchamen, ontleenen wij nog de volgende opmerkelijke plaats:

„De voorbeelden van het verledene hebben in den geest des volks bijgeloovige begrippen nagelaten; men heeft niet vergeten dat de vreemde vorstinnen, die in de laatste 70 jaren den troon beklommen hebben, geen ander lot hebben gehad, dan dat haar geslacht verstrooid of verbannen is geworden door den oorlog of de revolutie. Eéne vrouw slechts *(Josephine)* scheen het land geluk aan te brengen en meer dan de andere in de herinnering des volks te leven; en deze vrouw, de nederige en goedhartige gemalin van generaal *Bonaparte*, was niet uit koninklijk bloed gesproten.

„Evenwel moet men het erkennen: het huwelijk van *Napoleon I* met *Maria Louisa*, in 1810, was eene groote gebeurtenis; het was een waarborg voor de toekomst, eene ware bevrediging voor den nationalen trots, vermits men het aloude en doorluchtige Oostenrijksche stamhuis, dat ons zoo lang den oorlog had aangedaan, de verbindtenis zag zoeken met het verkozen hoofd van een nieuw keizerrijk. Had echter onder de laatste regering de eigenliefde des volks niet veel te lijden, toen de erfgenaam der kroon (de hertog *van Orleans*) gedurende vele jaren vruchteloos eene verbindtenis zocht aan te gaan met een vorstelijk stamhuis, en eindelijk eene prinses verkreeg, zeer verdienstelijk voorwaar, maar slechts uit een tweeden vorstelijken rang en met hem in geloofsbelijdenis verschillende?

„Wanneer men voor het oog van het aloude Europa door de kracht van een nieuw beginsel opgevoerd wordt tot op de hoogte der oude dynastiën, dan kan men zich niet door het vertoonen van een oud wapenschild in den rei der koningen doen aannemen, of door zich tegen elken prijs daar in te dringen. Dit geschiedde eerder, door zich altijd zijnen oorsprong te herinneren, door zijn eigen karakter te bewaren en door tegenover Europa openlijk de houding van *parvenu* aan te nemen; een roemrijke titel, indien men tot iets komt door de vrije stemming van een groot volk.

„Aldus genoodzaakt zijnde, mij van de tot dus ver gevolgde gebruiken te verwijderen, was mijn huwelijk niets meer dan eene zaak, die mij alleen betrof, en bleef mij niets anders over dan de persoon te kiezen......"

Gedurende deze mededeeling is de Keizer veelmalen in de reden gevallen door de kreten: *Leve de Keizer!* die zich vernieuwd hebben, toen Z. M. naar zijne vertrekken is teruggekeerd.

Na de plegtigheid hebben prins *Jerôme* en prins *Napoleon* zijn zoon zich naar de woning van mej. *de Montyo*, place Vendôme, begeven, om hunne opwachting bij de aanstaande Keizerin te maken.

Ook de senatoren, afgevaardigden en staatsraden hebben hunne hulde der Keizerin aangeboden.

Gisteren hebben mejufvrouw *de Montijo* en hare moeder het huis op het plein Vendôme verlaten en haren intrek genomen in het Elysée. Heden ochtend heeft het muzijk-korps van het regement der guides gedurende een' geruimen tijd zich laten hooren voor de door de aanstaande Keizerin bewoonde vertrekken. Eene groote menigte volks, die blijkbaar zeer verlangende was om haar te zien, was om en bij dat gebouw vereenigd.

Het huwelijk zal aanstaanden Zondag den 30sten kerkelijk worden ingezegend door den aartsbisschop van Parijs. Als ambtenaar van den burgerlijken stand zal, bij de burgerlijke voltrekking op Zaturdag den 29sten, fungeren de heer *Troplong*, voorzitter van den senaat en eerste voorzitter van het hof van cassatie; hij zal worden bijgestaan door den graaf *d' Hautpoul*, groot-referendaris van den senaat. Tot bijwoning dier plegtigheid zijn de aartsbisschoppen van Reims en Auch reeds alhier aangekomen.

Men zegt, dat de prefect van policie aan al zijne hoofdbeambten op het hart gedrukt heeft, naauwlettend oog te houden op de personen, welke zich ongunstig mogten uitlaten over de aanstaande Keizerin. Men wil, dat de genoemde prefect heeft te kennen gegeven, dat de Parijsche bevolking over het geheel het aangekondigde huwelijk afkeurt.

In eene bijzondere correspondentie vindt men nog het volgende over de gravin aangeteekend:

Terwijl *Louis Napoleon* in 1848 het hotel du Rhin, plaats Vendome, bewoonde, geraakte hij met de jeugdige gravin *van Teba* in kennis. Zij zagen elkander op het balkon van hun hôtel, bij gelegenheid dat zich eene groote menigte op de plaats bevond, die begeerig was den neef des Keizers te zien.

Toen *Louis Napoleon* tot President gekozen was, werd mej. *de Montijo* op het Elysée genoodigd; *Louis Napoleon* maakte haar druk zijn hof en vroeg eindelijk bepaaldelijk hare hand. De familie *Montijo* was zeer vereerd met dit aanbod, maar de staatkundige gezigteinder was nog zoo donker, dat men den President verzocht te wachten, tot dat zijn gezag voor goed zou gevestigd zijn.

Louis Napoleon stemde er in toe, doch verzocht tevens de gravin *de Theba*, zich niet zonder zijne voorkennis te verbinden; want, zeide hij, binnen eenigen tijd hoop ik u iets beters dan heden te kunnen aanbieden. Eenigen tijd vóór den 2den December was de Koningin van Spanje op het punt van te bevallen; de gravin *de Montijo* en hare dochter, door hare betrekkingen aan het hof naar Madrid geroepen, verlieten Parijs. *Louis Napoleon* zeide aan de jonge gravin bij het afscheid nemen: „Groote gebeurtenissen bereiden zich voor en het is mogelijk dat ik u nimmer wederzie, ik geef u des uw woord terug." — „Neen, antwoordde de gravin, in behoud het, en zoo gij ooit ongelukkig mogt zijn, herinner u dan, dat gij in Spanje een huis hebt, dat altijd voor u openstaat en in dat huis de beste uwer vriendinnen."

Eerst in Mei 1852 kwamen *de Montijo's* naar Parijs terug; *Louis Napoleon* was toen zegevierend, alvermogend en op het punt van Keizer te worden. De gravin *van Theba* werd met geestdrift op het Elysée ontvangen. Toen *Louis Napoleon* haar zag, drukte hij haar de hand en zeide: „Het is lang geleden, dat ik u gezien heb; waarom ben ik niet gelukkig geweest!"

Nopens de meer regtstreeksche afkomst der toekomstige Keizerin verneemt men nog het volgende:

De markies *de Montijo* trad in den echt met mej. *Fitz Patrick*, dochter van den Engelschen consul te Malaga. Zij kreeg vier dochters. De oudste trad in den echt met den heer *de Lesseps*, consul van Frankrijk te Malaga. De tweede huwde den generaal *Palafox*, beroemd wegens zijne verdediging van Saragossa tegen de Fransche troepen onder den hertog *van Montebello*; de derde trad in den echt met den heer *Cabarus*, koopman te Bordeaux; de vierde is de moeder der aanstaande Keizerin van Frankrijk. Deze heeft twee dochters: de jongste zal nu in het huwelijk treden met *Lodewijk Napoleon*, terwijl de oudste reeds gehuwd is met den hertog *van Berwick en Alba*.

Men verzekert, dat het bijzonder vermogen der aanstaande Keizerin, hetwelk men aanvankelijk als gering had opgegeven (80,000 frs. rente), buitengemeen groot is.

— Als naar gewoonte is te Parijs de geboortedag van *Molière* in de schouwburgen herdacht. Gewoonlijk werd bij die gelegenheid de *Tartuffe* vertoond, doch dit jaar is dat stuk allerwege door de *Misanthrope* vervangen.

(Wel gezien!

Het valt niet te ontkennen dat, zoowel de vrees voor tentoonstelling van *le Tartuffe* (den *huichelaar*), als de wensch naar het opvoeren van *le Misanthrope* (den *menschenhater*), een scherpe blik in den aard der tegenwoordige omstandigheden en gemoedstemming verraadt. *Nederl.*)

— De Seine is tot eene bijna ongekende hoogte gestegen. De overstroomingen rigten de bedroevendste verwoestingen aan.

— De verkoop der meubelaire goederen van de hertogin van Orleans is heden voortgezet. Het vermaarde tafelblad, dat meer dan één millioen gekost heeft, werd op 150,000 fr. ingezet, doch daar niemand er op bood, zal het in gedeelten verkocht worden.

Van den 25sten. De *Moniteur* bevat heden de aankondiging, dat het burgerlijk huwelijk des Keizers aanstaanden Zaturdag, den 29sten Januarij, op de Tuilleriën zal worden voltrokken. De Spaansche gezant zal de eer hebben, als getuige der Keizerlijke Bruid, het huwelijks-contract mede te onderteekenen.

— Het Fransche glazen paleis heeft reeds vóór het tot stand gekomen is, vele lotwisselingen ondergaan. Het bouwen van dit paleis, hetwelk aan de bankiers, welke deze zaak op zich genomen hadden, 18 millioen moet kosten, is door hen voor 12 millioen afgestaan aan een grooten Engelschen ondernemer, de firma *Yorke en Co.*, welke voor meer dan 200 millioen ondernemingen in Europa onder handen heeft. Men heeft afgezien van het plan der oorspronkelijke ontwerpers, de heeren *Desjardins* en en *Vieille*, en men heeft het plan van den Franschen bouwmeester, den heer *Cendrier*, goedgekeurd. Binnen weinige dagen zal men het werk beginnen en de heer *Yorke* heeft zich verbonden, om het tegen den 31sten Dec. 1853 voltooid te hebben.

— Heden werden op de straten jonge doperwtjes te koop geboden. In het vorige jaar had dit eerst omstreeks de helft van Februarij plaats. Zij kosten gedopt slechts 6 francs de litre (Ned. kop).

Van den 26sten. De *Moniteur* bevat een Keizerlijk decreet, waarbij de senaat en het wetgevend ligchaam tegen den 14den Febr. worden bijeengeroepen.

— Men verneemt, dat het huis der Keizerin is zamengesteld als volgt: De weduwe van den maarschalk *Massena*, Prinses *van Essling*, grootmeesteres; de Hertogin *van Bassano*, hofdame; zes Parijsche dames, staatsdames; grootmeester de graaf *Tascher de la Pagerie*; eerste kamerheer de burggraaf *Charles Tascher*; kamerheer, *Lezay de Marnezia*; stalmeester, *des Pierres*.

— De gezant van Oostenrijk heeft het bal op de Tuilerien, Zaturdag j.l., niet bijgewoond. Men zegt, dat hij de instructien afwachtte betreffende de aanspraak des Keizers tot aankondiging zijns huwelijks.

BELGIE.

BRUSSEL, 24 Januarij.

De indirecte rijksmiddelen hebben in het afgeloopen jaar fr. 83,409,415.90 opgebragt, dat is fr. 4,408,415.90 meer dan de raming, en fr. 4,102,413.66 meer dan over 1851.

— Aan het departement van oorlog is gedurende de laatste maand December slechts één geval van overlijden in het Belgische leger geconstateerd. De majoor *J. C. Janssens*, van het 9de regement, is den 12den te Antwerpen in den ouderdom van 59 jaren overleden.

— Eergister en gister is hier overvloedig regen en sneeuw gevallen. Zaturdag avond sneeuwde het geweldig. De Zenne is bijna zoo hoog als in 1849 en moet het zoo voortduren, dan zullen wij groote overstroomingen hebben. Boven en beneden de stad staat alles onder water.

Uit de andere streken des lands vernemen wij ook, dat men er voor groote waterrampen vreest.

NEDERLAND.

'sGRAVENHAGE, 25 Januarij.

De Koning heeft dezer dagen jhr. mr. *W. F.* baron *van Doorn de Nieuwerve* (zoon van wijlen den baron *van Doorn van Westkapelle*), die kamerheer in buitengewone dienst was, benoemd tot kamerheer in gewone dienst.

— Z. K. H. prins *Hendrik* heeft heden morgen aan vele burgerlijke en militaire overheden gehoor verleend.

(Deze audiëntie strekte inzonderheid, om Z. K. H. geluk te wenschen met het door HD. voorgenomen huwelijk met H. D. H. de hertogin *van Saxen-Weimar-Eisenach*. Men verneemt dat dit huwelijk in de maand April aanstaande zal voltrokken worden.)

— Onder dagteekening van den 20sten dezer, heeft de minister van binnenlandsche zaken aan eene commissie van ingenieurs, bestaande uit de heeren: *J. H. Ferrand* en *L. J. A. van der Kun*, inspecteurs van den waterstaat; *M. H. Conrad*, *H. F. Fijnje van Salverda* en jhr. *J. Ortt van Schonauwen*, hoofd-ingenieurs en waarnemende hoofd-ingenieurs in de 5de, 6de en 8ste distrikten, opgedragen te onderzoeken, of het bouwen van bruggen over de Maas, de Waal en de Nederrijn en de Lek voor den aanleg van spoorwegen, zonder te groot bezwaar kan worden toegestaan; zoo ja, welke punten daarvoor de geschiktste zijn, en welke maatregelen van voorzorg moeten worden genomen.

AMSTERDAM, 25 Januarij.

Door de Nederlandsche handelmaatschappij zijn bevracht 12 schepen, tot de verminderde vracht en *gewijzigd* conditie, en wel voor Rotterdam 7, Amsterdam 1, Dordrecht 2 en voor Schiedam 2 schepen.

(In eene Zaturdag l.l., onder voorzitterschap van den heer *Boissevain*, in *de Karseboom* te Amsterdam, gehoudene bijeenkomst van reeders, is met algemeene stemmen besloten, om voorshands hunne schepen niet aan de Nederlandsche handelmaatschappij tot de door haar vastgestelde lagere vrachten af te staan.)

— Het provinciaal geregtshof alhier heeft gisteren in zake van *J. H. Braakman*, *C. C. Verweijde* en *M. B. Nijkerk*, respectivelijk werkbazen van het in Mei j.l. ingestorte pakhuis *de roode Schulpen*, het vonnis van de arrondissements-regtbank alhier van den 27sten Oct. j.l. bekrachtigd, en alzoo de voormelde drie beklaagden *vrijgesproken* van de tegen hen ingestelde actie wegens onwilligen manslag en onwillige verwonding door onvoorzigtigheid, en wel op grond, dat, hoezeer de aan voorzegd pakhuis verrigte werkzaamheden met groote onvoorzigtigheid waren geschied, het in regten niet is bewezen, dat de plaats gehad hebbende instorting een gevolg is geweest dier onvoorzigtigheid.

— Wij vernemen met genoegen, dat het onderwijs in de gymnastiek, bij de nieuwe wetgeving op het lager onderwijs, eene zijner waardige plaats, nevens de zorg voor de verstandsbeschaving zal erlangen. De belangstelling des ministers van binnenl. zaken in dat gedeelte van de ligchamelijke ontwikkeling, was reeds vroeger gebleken, toen er voor het eerst een onderwijzer in de gymnastiek aan de kweekschool voor schoolonderwijzers te Haarlem was benoemd, zoo als in der tijd door ons is vermeld. Wij vernemen, dat dit onderwijs aldaar zeer voldoende resultaten oplevert.

— Volgens berigt van den procureur-generaal in Noord-Holland, dd. 9den dezer, zijn de daders van den belangrijken diefstal, in den avond van den 2den dezer aan den Helder gepleegd, te Dusseldorp aangehouden, nog in het bezit van nagenoeg al de ontvreemde voorwerpen en gelden.

— Den 6den dezer, op Drie-Koningendag, heeft de prinses *Marianne der Nederlanden* een groot diner gegeven op de

Villa Mattei, welke thans HD. eigendom is en door haar Villa Montana is genoemd.

— Blijkens mededeeling van den Nederlandschen consul te Lubeck, is de oogst der granen aldaar, met uitzondering van de erwten en boekweit, die slechts een gering beschot hebben opgeleverd, goed uitgevallen, en hij vindt gereeden afzet. Ook de opbrengst van aardappelen is toereikend, en zij zijn minder aan bederf onderhevig dan men vreesde. De prijzen zijn thans genoteerd als volgt: 129 à 130 ponds tarwe *f* 290 à 295; 120 à 124 ponds inlandsche rogge *f* 200 à 205; 115 à 117 ponds Russische rogge *f* 190 à 195; 108 à 110 ponds inlandsche gerst *f* 155 à 160; witte erwten *f* 200 à 205; haver *f* 105 à 110; 112 ponds boekweit *f* 160; koolzaad *f* 320, raapzaad *f* 305 à *f* 310, alles per Amsterdamsch last, vrij aan boord in het voorjaar.

Van witte erwten, haver en boekweit is de beschikbare voorraad gering. De vrachtprijzen, die in den vorigen zomer buitengewoon laag waren, verbeterden in het najaar, en zullen verder denkelijk hooger blijven dan in het vorig jaar. Slechts geringe hoeveelheden granen werden ingevoerd uit Denemarken, en rogge uit Rusland.

Van den 26sten. Bij de heden te Haarlem plaats gehad hebbende stemming ter verkiezing van een lid der Prov. Staten van Noord-Holland, is men tot geen resultaat gekomen. Herstemming tusschen de heeren *v. Stirum* en *Salvador.*

— Het verzoek, dezer dagen aan de regering des lands, door boekhouders van schepen te doen om een schip met Maleijers van Java naar Melbourne (Australië) af te zenden, ten einde de daar liggende schepen op nieuw van scheepsvolk te voorzien, is dridgend noodzakelijk; want volgens een rapport van een Rotterdamsch scheepskapitein, lagen in dezen zomer te Melbourne 34 schepen, welke alle door het scheepsvolk geheel of gedeeltelijk verlaten waren. Hij zelf had door een krassen maatregel aan zijn scheepsvolk het ontvlugten belet, door de bedreiging, dat de eerste, die het waagde, om pogingen tot ontvlugting in het werk te stellen, met den kogel zou doodgeschoten worden.

LEIDEN, 22 Januarij.

Wij vernemen, dat de Nubiër, in 1850 door prinses *Marianne der Nederlanden* uit Egypte herwaarts medegenomen en welke sedert 2 jaren alhier op eene kostschool is, in ziekelijke en bedenkelijke omstandigheden verkeert, zoodat men voor zijn einde begint te vreezen.

ROTTERDAM, 26 Januarij.

De drielingen van den heer *G. Hanken*, dentiste alhier (zijnde 2 zonen en 1 dochter), vieren heden hunnen tweeden verjaardag en ondervinden menig blijk van attentie. Deze kinderen zijn zeer voorspoedig en gezond en beleven de reeds bejaarde vader en deszelfs echtgenoot daarvan veel genoegen. De tweelingen, waarvan zij in het afgeloopen jaar beviel, zijn sedert overleden. Thans bezitten zij nog, behalve genoemde drielingen, 2 zonen, de oudste telt 5, de andere circa 3 jaren.

ASSEN, 26 Januarij.

J.l. Zaturdag-avond heeft de geannonceerde vergadering van den raad dezer gemeente geen voortgang kunnen hebben, omdat er slechts vijf leden tegenwoordig waren, n.l. de heeren *Oosting*, *Gratama*, *Grevelink*, *Cohen* en *Stoker*.

(*Prov. Dr. en Asser Ct.*)

— Gedurende het jaar 1852 zijn uit Assen ten gevolge van regterlijk vonnis naar het bedelaarsgesticht te *Ommerschans* overgebragt 155 personen, te weten 91 van 't mannelijk- en 64 van 't vrouwelijk geslacht, bij zich hebbende 10 kinderen, welke mede zijn verveerd, omdat zij de ouderlijke zorg niet konden ontberen. (*Prov. Dr. en Asser Ct.*)

— Bij de arrondissements-regtbank alhier is heden morgen een voor de notariële praktijk belangrijk vonnis gevallen in de zaak van den heer mr. *C. E. K.*, notaris te Zuidlaren, opposant, tegen het bestuur der registratie. Het gold de vraag, of een notaris, in eene acte van scheiding vermeldende dat de deskundigen door den kantonregter zijn beëedigd, verpligt is zich te verzekeren, of die acte is geregistreerd. De regtbank heeft die vraag ontkennend beantwoord, en is het gedane verzet van waarde verklaard en het dwangschrift buiten effect gesteld. (*N. Dr. Ct.*)

— Uit Rotterdam wordt ons, onder dagteekening van den 23sten dezer, welwillend het volgende medegedeeld: Heden werd alhier in alle kerken eene afkondiging gedaan, van wege den kerkeraad en meer bepaaldelijk van eene commissie uit leden van den kerkeraad bestaande, tot opwekking van meerdere waakzaamheid tegen de woelingen der Jezuïten; zoowel zedelijke hulp als geldelijke bijdragen zijn gevraagd. (*Ibid.*)

GRONINGEN, 27 Januarij.

Van hier wordt aan het dagblad de *Overijssel* en aan de *Amst.* en *N. Rott. Ct.* het volgende geschreven: „In deze provincie bestond reeds lang dringende behoefte, zoowel bij den landbouw aan betere afwatering, als bij den handel en zeevaart aan meer voldoende scheepsvaart-kanalen, welke behoefte te meer werd gevoeld bij de hier bestaande zucht tot vooruitgang en ontwikkeling dezer takken van nijverheid.

„De voormalige Commissaris des Konings, de graaf VAN LIMBURG STIRUM, hiervan geheel overtuigd, heeft bij deszelfs te kort verblijf in dit gewest met krachtige hand ook ter bevordering daarvan werkzaam geweest, zoodat reeds het opmaken der vereischte stukken was aangevangen, om nog dit jaar met eene verbetering van het Damsterdiep te kunnen beginnen, toen de heer VAN STIRUM naar Gelderland werd verplaatst.

„Terwijl alle zaakkundigen het daarop eens zijn, dat de voorgenomene verbetering der kanalen het krachtigste middel voor de welvaart van dit gewest zal zijn, moest die verplaatsing (boven zoo vele andere redenen daarvoor) eenen onaangenamen indruk maken.

„Hieruit volgt echter als van zelve, dat men zich zeer verheugt, dat het Z. M. den Koning heeft behaagd, den heer mr. J. A. VAN ROIJEN, lid der Eerste Kamer, te benoemen tot Z. M. Commissaris in deze provincie, een man, wiens uitgebreide kunde, groote bekwaamheden, bijzondere belangstelling in de ontwikkeling der nijverheid, genoeg bekend zijn, om in hem eenen waardigen opvolger van den graaf VAN STIRUM te zien, en in deze benoeming tevens den meest voldoenden waarborg, dat alles, wat voor de welvaart van deze provincie is aangevangen, tot een gewenscht einde zal worden gebragt."

— Gisteren werd voor het provinciaal geregtshof alhier de zaak behandeld van J. W. M., commissionair in granen te dezer stede en bij vonnis van de arrond.-regtbank van den 29sten Mei l.l. verklaard in staat van faillissement. De twee punten van beschuldiging tegen dezen persoon ingebragt en door het O. M. volgehouden waren: 1) dat hij nadat hij had opgehouden te betalen, daarvan binnen 3 dagen geen aangifte had gedaan ter griffie van de arrond.-regtbank en alzoo zich had schuldig gemaakt aan het wanbedrijf van enkele bankbreuk, en 2) dat hij, van een' bijzonderen last voorzien en tot bewaarnemer aangesteld van koopwaren, de waarde van deze ten zijnen bate had aangewend, en diensvolgens schuldig was aan de misdaad van bedriegelijke bankbreuk. Het O. M. requireerde, op grond dat deze daadzaken voldoende waren bewezen, de eerloosverklaring van den beschuldigde en confinement in een rasp- of tuchthuis voor 5 tot 15 jaren, met verwijzing in de kosten van het geding. — Als verdediger van den beschuldigde trad op mr. C. M. NAP, die, in eene fraaije en uitgewerkte pleitrede, de onschuld van den beschuldigde aan de hem ten laste gelegde misdrijven staande hield. — De uitspraak van het hof is bepaald op aanstaanden Woensdag des voormiddags te 10 uur.

— Den 24sten dezer, werd aan onze hoogeschool bevorderd tot Doctor in de Regten, de heer J. C. BERGSMA, van Idaard, na het verdedigen van eenige *quaestiones juris inaugurales.*

— Naar men verneemt, zal in de volgende maand het Hoogduitsch Operagezelschap, onder het bestuur van den heer HERMANN NEUFELD, in den schouwburg alhier, een tiental Opera's uitvoeren, waaronder die nog nimmer in Nederland zijn vertoond. Voor zoo verre men uit de nieuwsbladen weet, moet dit gezelschap, bestaande uit 26 leden, een goed geheel vormen, en daaronder zich eenige artistes van uitstekende verdienste bevinden. In de volgende week zal bereids de directeur of iemand van zijnentwege hier ter stede aankomen, om een abonnement te openen en de voorloopige werkzaamheden te regelen.

— Betrekkelijk de longziekte te *Klein Garuwert* en *Oude Pekela* heeft men sedert ons laatste berigt niets meer vernomen, doch is het tweede rund, dat zich ten huize van den landbouwer SPOOR, onder *Midwolda*, bevond, afgemaakt en volkomen gezond bevonden.

— De dag van Dingsdag l.l. was voor W. WACHERS, alhier woonachtig, een ware vreugdedag. Hem mogt n.l. het voorregt te beurt vallen van eene 25jarige ambtsbekleeding als geëmploijeerde aan het postkantoor alhier. Na eerst zes jaren deze betrekking provisioneel te hebben waargenomen, werd hij den 25sten Januarij 1828 in actieve dienst gesteld. Van onderscheidene kanten werden hem op dien dag zoowel door zijne familie als vrienden en bekenden, gelukwenschingen toegebragt, zoodat hem deze dag nog lang in aangenaam aandenken zal blijven.

— Als eene bijzonderheid kan vermeld worden, dat sedert eenige dagen in den tuin van de wedw. SJOBBEMA op de Middelhorst, gemeente Haren, eenige Waalsche boonen in vollen bloei staan, doch die dit jaar niet gepoot zijn, maar van een vorig gewas zijn opgeschoten. Een liefhebber van planten en bloemen hier ter stede heeft gisteren een exemplaar daarvan ten geschenke ontvangen.

— Naar men ons berigt, vertoonen zich, even gelijk verleden jaar, in het *Oldambt* in de bladeren van het raap- en aveelzaad op het veld wormen, maar nu in veel grooter getal en vroeger; zij bevinden zich reeds in de krop, waarom het te vreezen is, dat het gewas weinig zal opleveren; er zijn stukken die reeds een treurig gezigt opleveren.

— Te *Delfzijl* werd den 22sten dezer door de gezamenlijke broodbakkers, ten huize van een hunner te Farmsum, eene vergadering gehouden, om, aangezien de raad der gemeente de broodzetting heeft afgeschaft, ondanks het door de bakkers ingediende verzoek tot behoud, te overleggen hoe in dezen te handelen.

Er werd besloten, dat door de geheele gemeente een gelijke prijs voor het brood zou geheven worden, terwijl voorts eene kommissie uit het hun midden is benoemd, om de zetting te regelen.

— Te Delfzijl is binnengebragt het in de October-stormen op de Eems ontredderde Russische barkschip, *Medea*, hetwelk, te Emden aangebragt, aldaar door kooplieden van Delfzijl is aangekocht.

— In de gemeenten *Ulrum* en *Leens* maken zich minstens 15 à 16 huisgezinnen en verscheidene vrijgezellen, uitmakende tusschen de 80 en 90 personen, gereed om naar Noord-Amerika over te steken. Zeer waarschijnlijk zullen nog meerderen zich daarbij aansluiten.

't Is — zegt onze berigtgever — of de zucht tot landverhuizing in deze streken thans met den dag toeneemt, en wel bijna uitsluitend onder de daglooners. De van tijd tot tijd ontvangene berigten van familie, vrienden en bekenden, reeds in het Westelijk halfrond gevestigd, hangen van den stand der zaken aldaar voor zoodanige lieden een te gunstig tafereel op, dan dat men niet zoude verlangen, het met eigene oogen te zien en het goede daarvan te ondervinden.

— Uit *Uskwerd* berigt men ons:

Mogten *Holwierda's* en *Farmsum's* ingezetenen zich op den 14den en 15den dezer verheugen in het hooren van zangliederen, uitgevoerd door de zangvereenigingen aldaar, *Uskwerd's* ingezetenen mogten dan l.l. Zondag-avond ook het genoegen smaken van verscheidene zangliederen, geaccompagneerd door muzijk, in de kerk alhier te hooren, en werden die zangstukken uitgevoerd door het zanggezelschap alhier, bestaande uit 46 personen, onder directie van den hooggeachten onderwijzer H. MULDER DE VRIES. Schoon en met veel smaak en juistheid werden de stukken dan ook uitgevoerd en ieder ging na afloop derzelve naar het gemeentehuis om zich nog eens onderling te vermaken en ging ieder alzoo later met veel genoegen naar huis.

— Uit *Odoorn* schrijft men ons, den 22sten Januarij:

Gisteren avond werd hier ter plaatse, in het logement de Gouden Ster, voor de eerste maal, eene vergadering gehouden van het departement Emmen der *Maatschappij tot Nut van 't Algemeen*, waartoe uit deze gemeente ook eenige leden waren toegetreden. Niettegenstaande den aanhoudenden en fellen regen, was de opkomst talrijk en de geheele zaal zoo met vrouwen als mannen gevuld. — Met veel genoegen en stichting werden redevoering en bijdragen gehoord; en te tien uur keerde ieder wel voldaan huiswaarts.

Het dagblad *Overijssel* behelst het navolgend artikel:

De heer Mr. I. A. van Roijen.

De Koning heeft onzen geachten stadgenoot, den heer VAN ROIJEN, benoemd tot zijnen Commissaris in de provincie Groningen. Wanneer regtmatige droefheid ons vervult bij de overdenking, dat alsnu de man vertrekt, aan wien deze stad en de provincie Overijssel zoo veel heeft te danken, wij mogen het eigenbelang niet zóó ver drijven, om niet het land in het algemeen, en de provincie Groningen in het bijzonder van harte geluk te wenschen met de keuze Zijner Majesteit.

Gloeijende voor het waarachtige begrip van constitutionele vrijheid en regt, onafhankelijk handhaver en verdediger van de belangen der natie, onvermoeid bevorderaar harer materiële welvaart door handel en nijverheid, heeft de heer VAN ROIJEN in zijn veelomvattenden werkkring zich verdienstelijk gemaakt jegens het vaderland, jegens het gewest en de stad zijner inwoning.

De heer VAN ROIJEN werd op den 28sten Maart 1800 te Vledder in de provincie Drenthe geboren. Reeds op drieëntwintigjarigen leeftijd verkreeg hij aan de hoogeschool te Groningen den graad van doctor in de regten, en werd in 1824 als advokaat ingeschreven bij het hoog geregtshof te 's Gravenhage. In de maand Februarij daaraanvolgende benoemde hem de Koning tot secretaris der stad Meppel, welke betrekking hij bleef vervullen, totdat hij in 1826 bij koninklijk besluit benoemd werd tot notaris in het arrondissement Zwolle. Van dien tijd af bleef de heer VAN ROIJEN te Zwolle gevestigd, en heeft hij de belangen van het gewest en de stad, waarin hij sedert verblijf had, met zóó hartelijke warmte voorgestaan, dat men in hem een inboorling zag.

De ingezetenen dezer stad droegen hem dan ook, als blijk van vertrouwen en achting, reeds onder het oude stelsel van verkiezing, in 1842, het lidmaatschap van den stedelijken raad op, in welke betrekking — door hem met gelijke naauwgezetheid en kennis van zaken waargenomen, die de kenmerken van al zijn overige openbare handelingen waren — hij herhaaldelijk gehandhaafd werd tot het oogenblik, dat de regtstreeksche verkiezingen hem, tot op heden, op nieuw het mandaat van raadslid schonken. Bij de herziening der grondwet, in 1848, was het de heer VAN ROIJEN, die ter dubbele Kamer werd afgezonden, en de houding die hij daar bij deze gewigtige gelegenheid aannam, regtvaardigde ten volle het vertrouwen van Overijssels ingezetenen, ten gevolge waarvan de provinciale Staten (van welke Staten hij sedert jaren door herhaalde verkiezingen, zoowel onder het vroegere als latere regeringsstelsel, een nuttig en ijverig medelid was) hem later tot lid der Eerste Kamer der Staten Generaal benoemden.

De *Handelingen over de Grondwetsherziening*, bij gebr. BELINFANTE uitgegeven, staven, dat het vertrouwen, door de provinciale Staten dezer provincie aan den heer VAN ROIJEN geschonken, berust op de beginselen, die hij met openhartigheid heeft beleden (Deel III, bl. 240—247); beginselen, welke geen enkel oogenblik in zijne volgende parlementaire loopbaan zijn verzaakt geworden. „Voorstander van een zuinig beheer, „van eene krachtdadige ontwikkeling van handel en nijver„heid; van eene groote zamenwerking tot ontginning en het „aanleggen van openbare werken; voorstander van de open„baarheid, van de vrijheid van godsdienst en onderwijs, van „de directe verkiezingen en van het verleenen der politieke „regten, onder beperking in het belang der orde," heeft de heer VAN ROIJEN als volksvertegenwoordiger steeds tot steun gestrekt van het liberale regeringsstelsel, waaruit de Grondwet van 1848 zelve is voortgesproten.

Om eene schets te geven van hetgeen de heer VAN ROIJEN was voor de provincie Overijssel, behoeven wij slechts de betrekkingen op te noemen, die hij tot op dit oogenblik heeft waargenomen. Gedurende vele jaren was hij heemraad in het 4de dijksdistrikt in Overijssel. Als directeur der Overijsselsche vereeniging tot provinciale welvaart legde hij eene onvermoeide werkzaamheid aan den dag. Als mede-oprigter van het eerste landhuishoudkundig congres heeft hij den dank geoogst dier instelling, welke nu reeds over het geheele land vruchten oplevert. Hij behoorde tot eene der ontwerpers van de brug over den IJssel. Als commissaris van de Hullsche reederij-maatschappij, van het Eems-kanaal, van het Zwolsche-diep, van de droogmaking der Koekoek, toonde hij eene veelzijdige kennis, terwijl overal eigen deelneming niet werd onthouden. Eindelijk was de heer VAN ROIJEN niet slechts een groot bevorderaar der kunstwegen in Overijssel, maar ook de eerste en voornaamste bevorderaar van de verdeeling der Overijsselsche marken, die zoo veel invloed op de landontginningen heeft uitgeoefend, terwijl het overbekend is, welk een aanzienlijk deel hij gehad heeft in het vormen van het plan en de uitvoering daarvan, om de geheele provincie met kanalen te doorsnijden. Hij doorzag het hoog gewigt der spoorwegen, en de verdieping van de havens en toegangen uit zee; de bedrijvigheid en het beleid, waarvan hij in dat opzigt heeft doen blijken, zullen niet nalaten, de Overijsselaren steeds tot dankbare erkentenis op te wekken.

Overijssel verliest alzoo veel in het vertrek van den heer VAN ROIJEN. Tot hoogeren werkkring geroepen, zal hij voortaan zijne bijzondere zorgen aan de provincie Groningen behooren te wijden. Wij mogen niet treuren, omdat het vaderland het regt heeft, de dienst van verdienstelijke mannen te eischen; omdat het tegenwoordige ministerie in de heer VAN ROIJEN een krachtigen steun zal vinden; omdat de benoemde zelf vereerd wordt door het vertrouwen en de onderscheiding, hem door zijnen Koning geschonken.

Terwijl voorzeker de achting en de liefde van Overijssels ingezetenen den heer VAN ROIJEN verzellen, hopen wij, dat de provincie Groningen zal weten te waarderen het bezit van den man, die, bij strikte regtvaardigheid en groote minzaamheid, thans gewis meer dan ooit alles zal aanwenden ter bevordering van de welvaart der provincie, aan wier hoofd hij zich thans ziet gesteld.

Met leedwezen in het hart over zijn scheiden, wenschen wij den heer VAN ROIJEN kracht en moed toe, om, op grootere schaal, *als staatsman*, te pogen, hetgeen hij meer beperkt *als partikulier* in Overijssel heeft ondernomen en ten uitvoer gebragt.

Geboorte en Sterfte in 1852.

De wettige bevolking der gemeente *Bierum* bedroeg op den 31sten Dec. 1851 1570 mannel. en 1515 vrouwel., totaal 3085 zielen. Dit getal werd in 1852 vermeerderd door geboorte met 57 mannel. en 54 vrouwel., en door vestiging in de gemeente met 63 mannel. en 53 vrouwel., en verminderd door overlijden met 32 mannel. en 30 vrouwel., waaronder 1 mannel. en 1 vrouwel. levenloos aangegeven en 2 mannel. en 1 vrouwel., welke hunne woonplaats niet hadden in de gemeente, terwijl 1 vrouwel. is ingeschreven, krachtens art. 50 van het B. W., en door vertrek uit de gemeente met 68 mannel. en 54 vrouwel., waardoor de wettige bevolking op den 31sten Dec. 1852 werd gebragt op 1599 mannel. en 1538 vrouwel., te zamen 3137 zielen. Tijdelijk waren in de gemeente aanwezig: 18 mannel. en 12 vrouwel., en afwezig: 32 mannel. en 27 vrouwel., de feitelijke bevolk. bedroeg alzoo 1585 mannel. en 1523 vrouwel., totaal 3108. Er zijn 34 huwelijken gesloten, als: 28 tusschen jongmans en jongedochters, 2 tusschen jongmans en weduwen, 3 tusschen weduwenaars en jongedochters en 1 tusschen weduwenaar en weduwe.

— De bevolking van de gemeente te *Kantens* bestond op den 31sten December 1852 uit 2070 zielen, als: 1027 van het mannel. en 1043 van het vrouwel. geslacht; in dat jaar zijn geboren: 40 van het mannel. en 38 van het vrouwel. geslacht, daaronder 1 onechte, 1 doodgeboren en 1 tweelingsgeboorte; gehuwd: 18 paren; overleden: 22 van het mannel. en 21 van het vrouwel. geslacht, als 16 ongehuwde, 20 gehuwde, 2 weduwenaars en 4 weduwen. In de gemeente waren gekomen: 106 van het mannel. en 118 van het vrouwel. geslacht; uit de gemeente waren vertrokken: 61 van het mannel. en 53 van het vrouwel. geslacht; de feitelijke bevolking bestaat uit 1094 van het mannel. en 1100 van het vrouwel. geslacht, te zamen 2194 zielen.

— De bevolking van de gemeente *Middelstum* bestond op den 31sten December 1852 uit 1830 zielen, als: 905 van het mannelijk en 925 van het vrouwelijk geslacht; in dat jaar zijn geboren: 41 van het mannel. en 37 van het vrouwel. geslacht, daaronder 2 onechte en 3 paar tweelingen; dood geboren 3 mannel. en 1 vrouwel., waaronder 1 paar tweelingen; gehuwd 23 paren; overleden 25 van het mannel. en 18 van het vrouwel. geslacht, als: 23 ongehuwd, 14 gehuwden, 3 weduwenaars en 3 weduwen; in de gemeente waren gekomen: 76 van het mannel. en 59 van het vrouwel. geslacht; uit de gemeente vertrokken: 51 mannel. en 48 vrouwel.; de feitelijke bevolking is 950 mannel. en 963 vrouwel., te zamen 1913 zielen.

— In de gemeente *Warffum* zijn in 1852 geboren: 40 mannel. en 35 vrouwel., totaal 52; overleden (wettig gedomicilieerden): 27 mannel. en 25 vrouwel., totaal 52; ingekomen: 34 mannel. en 30 vrouwel., totaal 64; vertrokken: 39 mannel. en 29 vrouwel., totaal 68. De wettige bevolking op den 31sten Dec. 1852 bedraagt, ten gevolge hiervan, 1966, terwijl de feitelijke bedraagt 1963. Onder de geboorten is slechts één onechte begrepen en één tweeling-geboorte. Het aantal huwelijken is 17, waarvan 12 tusschen jongmans en jongedochters, 1 tusschen jongman en weduwe en 4 tusschen weduwenaars en jongedochters, tusschen weduwenaars en weduwen geene.

— In de gemeente *Kemerden* zijn gedurende 1852 geboren 35 van 't mannel. en 47 van 't vrouwel. geslacht, totaal 82; Overl. 30 van het manl. en 22 van het vrouwl. geslacht, totaal 52. — Levenloos aangegeven 5; gehuwd 15 paren en wel 10 jongmans met jongedochters, 1 jongman en weduwe en 4 weduwenaars met jongedochters. Er waren op den 1sten Jan. 1853 in de gemeente Ned. Herv. 1725, Evang. Luth. 11, Christ. afgesch. 62, R. Kath. 524, en Ned. Israel. 154. — Feitelijke bevolking 1345 van 't manl. en 1265 van 't vrouwl. gesl. Totaal 2614.

Uit een' vergelijkenden staat der over vier jaren te Hamburg uit zee aangekomene schepen blijkt het, dat er in 't geheel zijn binnengekomen 3459 in 1849, 4094 in 1850, 4169 in 1851 en 4440 in 1852. Onder deze schepen zijn uit Nederlandsche havens gekomen 397 in 1849, 307 in 1850, 346 in 1851 en 350 in 1852; terwijl onder de aangekomenen het getal der schepen, die de Nederlandsche vlag voerden, was 408 in 1849, 353 in 1850, 383 in 1851 en 362 in 1852. Het getal der van- en naar Hamburg varende zeestoombooten bedroeg 41 in 1851 en 52 in 1852; deze hebben 607 reizen gedaan in 1851 en 725 in 1852; waarvan 50 reizen in 1851 en 51 in 1852 door stoombooten uit Amsterdam en 2 reizen in 1851, 25 in 1852 door stoombooten uit Rotterdam.

Het Fransche budget over 1854.

Ministerie van staat	francs	9 039,000
Justitie	„	26,651,480
Buitenlandsche zaken	„	10,310,100
Openbaar onderwijs	„	22,686,736
Eeredienst	„	44,866,475
Binnenlandsch, landbouw, koophandel	„	50,208,219
Algemeene politie	„	4,511,390
Openbare werken	„	155,660,442
Oorlog	„	320,144,186
Zeewezen en koloniën	„	121,383,055
Financiën	„	678,467,437
	Francs	1,443,927,420

Het budget van 1853 beloopt 1,386.207.625.

Hieruit volgt, dat het budget der uitgaven van 1854, 57 millioen meer bedraagt dan in 1853.

Wat de oorlogen zoo al kosten.

Geef mij, — zegt de welsprekende STEBBINS, — geef mij het geld, dat met de oorlogen verspild is, en ik wil elken voet lands van den ganschen aardbol aankoopen. Ik wil elken man, elke vrouw en elk kind kleeden in een gewaad, waar vorsten en vorstinnen trotsch op konden zijn; ik wil op elken heuvel en in elk dal van het gansche bewoonbare gedeelte der aarde eene school oprigten; ik wil dat schoolgebouw van een bevoegd onderwijzer voorzien, ik wil een atheneum stichten in elke stad en haar begiftigen, eene hoogeschool in elken staat met geleerde professoren vervullen; ik wil op elken berg eene kerk bouwen, toegewijd aan de verkondiging van het Evangelie des vredes; ik wil in elken preêkstoel een bekwaam godvruchtig leeraar onderhouden, zoodat over den breeden aardgordel, elken sabbathmorgen, het klokgelui van den eenen berg dat van den anderen zal beantwoorden, en de stem des gebeds en de lofzang als een algemeen brandoffer ten hemel zal stijgen. De duisternis der onwetendheid zoude voor de heldere zon der wetenschap vlieden, het heidendom onder den val zijner tempels verpletteren, en de oorlog ophouden, al het schoone en liefderijke der aarde te verwoesten.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

*** Heden overleed, na een langdurige sukkeling, onze Moeder LAMMECHIEN ROELFS DE WIT, weduwe van JANS BENNEMA, in den ouderdom van ... 5 maanden. Dankbaar voor de genotene zorg, die ... tijdig en liefderijk voor ons beharigde, blijven ... gelaten berusten op Hem die de Vader der ...

...D, 24 Januarij 1853.

R. M. BENNEMA.

Mede namens mijne Broeders en Zusters.

... den 21sten Jan. 1853 overleed, ten Huize ... Behuwdbroeder A. J. GOOSZEN, Predikant te ... onze dierbare Vader JOHANNES PETRUS ... na zesenvijftigjarige *Evangeliedienst*, nu ... jaren *Rustend Predikant van de Gemeente Em... Drenthe*. Hij stierf in den ouderdom van bijna ... jaren, diep betreurd door zijne Kinderen ... kinderen, die dankbaar voor zijn lang bezit hem ... als ingegaan in hooger rust tot heerlijker arbeid ... Heer.

...TERN, 24 Januarij 1853.

Dr. **G. H. AMSHOFF.**

In aller naam.

...meene kennisgeving.

... DLINZE, 25 Januarij 1853. Heden overleed, ten ... van mijnen Broeder M. CORSTIUS, na langdurige ... heid, door bijkomend toeval zeer onverwacht, mijn ... geliefd eenigst Kind HENDRIK GERRIT, in den ... van negen jaren en ruim vier maanden.

F. C. CORSTIUS,

Wedw. wijlen den Heer H. G. CANNEGIETER, *Med. Doct.* te *Noordbroek*.

... kennisgeving.

... Op den 25sten Januarij 1853 is te *Groningen* over... WelEdele Heer PIETER HOSTEYN, Weduwn. van ... THEREZIA VAN DER VEIST, in den ouderdom van ...

Eenige kennisgeving.

*** Heden nacht een uur behaagde het den Heer van ... en dood, om uit onze liefdearmen weg te rukken ... geliefden Vader en Grootvader TONKO HARMS ... ARLAGEN, in den ... ouderdom van bijna ... jaren, in onderscheidene betrekkingen ... gewoest, was hij sedert 1797 Kerkvoogd alhier. ... zijn gemis, wenschen wij dankbaar te be... in den wil van Hem, die ons dit voorregt zoo lange ... geschonken heeft.

...TA, 26 Januarij 1853.

H. BARLAGEN.

Uit aller naam.

...lie, Vrienden en Bekenden gelieven deze voor bij... kennisgeving aan te nemen.

*** Door **S. E. VAN NOOTEN**, te *Schoonhoven*, ...geven en verzonden, het eerste Nommer voor 1853, ...

...STADS- EN DORPSBIBLIOTHEEK.

MENGELINGEN UIT HET GEBIED DER

...dienst en Zedekunde, der Land- en Volkenkunde, der Romantiek en Poezij.

Dit Maandwerk, dat reeds *vier jaren* in de gunst van ... Publiek mogt deelen, bevat voortdurend Bijdra... van onze meest gevierde Vaderlandsche Letterkundi... voorts bijna 600 bladz. druks in het jaar, versierd ... 6 keurige Steendrukplaten, die ieder jaar twee gewone ... boekdeelen vormen, en te zamen slechts kosten ... **3,90.**

Het 1e Nommer, dat in alle Boekwinkels ter inzage voor... is, bevat:

S. J. VAN DEN BERGH, *Afscheid aan het oude jaar. Goede reis en wel te huis!* (Bij de Titelplaat.)

P. J. V. DUSSEAU, *Iets over Torquato Tasso. Een Zonderling.*

C. E. VAN KOETSVELD, *De Moskoë-stroom. Een beeld uit het Noordsche zeeleven.*

*** De Boekhandelaar **JOH. ROEM**, te *Alkmaar*, ...eeft uit:

LEVENSBESCHRIJVING VAN

DR. CLAUS HARMS,

door hem zelven medegedeeld.

Met welgelijkend **PORTRET.** Uit het Hoogduitsch ...ertaald door **M. COHEN STUART.** Prijs *f* 3,50.

*** Door **S. E. VAN NOOTEN**, te *Schoonhoven*, op heden uitgegeven en verzonden, het *eerste Nommer* ...oor 1853, van

... MARIA EN MARTHA.

...LECTUUR VOOR CHRISTEN VROUWEN EN MOEDERS.

Prijs per jaarg. van 12 Nommers *f* **3,60.**

Dit Maandwerk, dat reeds ruim acht jaren zijn roem ... staande te houden, bevat oorspronkelijke vertoo... verhalen en gedichten, van onze voornaamste Letter... en wordt als gepaste en aangename Lectuur, in ... Christelijk huisgezin, door alle bevoegde Beoor... aanbevolen.

...H. MOEDERS SCHOOT.

VERHALEN EN VERSJES VOOR KINDEREN,

MET FRAAIJE PLATEN.

Prijs per jaarg. van 12 Nommers ***f* 1,50.**

Zeker bestaat er geen Tijdschrift voor kinderen, waarin voortdurend zoo de echte kindertoon wordt aangeslagen. Onze beste Vaderlandsche Schrijvers in dit genre, hebben hunne bijdragen ten beste gegeven en ook verder hunne medewerking toegezegd. Iedere jaargang vormt twee ... boekdeeltjes met platen.

NB. De prijs van MARIA en MARTHA met MOE... SCHOOT te zamen, is slechts ***f* 4,80** per jaar. ... alle Boekwinkels is het 1ste Nommer voor 1853 ter ... te bekomen.

Aanbesteding.

Op DINGSDAG den 15den Februarij 1853, des voormid... 11 uur, in het GEMEENTEHUIS te *Uithuizermee...* door de **DIRECTIE** van den **OOSTPOL...** AANBESTEED:

Het GRAVEN van de BERMSLOOT of ... OORDAFWATERING in den gemelden ... lang ongeveer 11,400 Ellen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele Inschrijving. Het BESTEK, waarnaar de bovengemelde Aanbesteding ... zal plaats hebben, zal ter lezing liggen: in het POMP... HUIS van den *Oostpolder*; te *Delfzijl* bij den Kastelein ... HAZENHOEK; te *Groningen* bij de Weduwe BONTE... KOE; te *Onderdendam* bij den Kastelein KNOOP en in ... gemeld GEMEENTEHUIS, alwaar tevens ter inzage ... liggen de PROFILLEN van de gedane PEILIN... GEN aan de gemelde Bermsloot.

Op den 11den Februarij 1853 zal aanwijzing in loco ... worden gedaan, te beginnen bij het gemelde Pomphuis, des ... voormiddags omstreeks te 10 uur, terwijl bovendien nadere ... inlichtingen kunnen worden aangevraagd op den 12den daaraan... volgende in het meergenoemde Gemeentehuis.

ONDERLINGE

BRANDWAARBORG-MAATSCHAPPIJ,

alleen voor de Provincie GRONINGEN.

De ondergeteekenden, **DIRECTEUREN** der genoemde MAATSCHAPPIJ, brengen bij deze ter kennis van DEELNEMERS, dat de **REKENING** en **VERANTWOORDING**, ten gevolge Art. 23, aan de onderstaande Deelhebbers, daartoe verzocht zijnde, is gedaan.

En zal deze REKENING gedurende de eerstkomende **zes weken** DAGELIJKS, des voormiddags van 10 tot 12 uur, voor de LEDEN ter inzage liggen ten KANTORE der DIRECTIE, aan de Vischmarkt.

Behalve bij de DIRECTIE, kan ook deelgenomen worden bij de Heeren CORRESPONDENTEN, in den *Regerings-Almanak* vermeld, zoowel op **ROERENDE** als **ONROERENDE GOEDEREN.**

GRONINGEN, 20 Januarij 1853.

J. CARDINAAL. J. VAN CLEEFF.
H. NIENHUIS. J. POSTER.

Naar aanleiding van Art. 23 van het Reglement der Onderlinge Brandwaarborg-Maatschappij, alleen voor de Provincie *Groningen*, hebben de Ondergeteekenden, als daartoe uit de hoogste deelhebbers verzocht, de **REKENING** en **VERANTWOORDING** over **1852** ingenomen, en volkomen goedgekeurd, terwijl zij zich uit het verslag der Directie met genoegen hebben overtuigd, dat de staat der Maatschappij steeds bloeijende blijft, de deelneming weder aanzienlijk is toegenomen, en het bestaande RESERVE-FONDS al weder, dien ten gevolge, aanmerkelijk is vermeerderd.

Wij hebben alzoo, uit overtuiging van de goede Administratie en het nemen van de doelmatigste maatregelen, niet geaarzeld, der Directie dezer Maatschappij daarover onze tevredenheid te betuigen; weshalve wij deze Provinciale inrigting op nieuw aan onze Stad- en Gewestgenooten aanbevelen.

GRONINGEN, 20 Januarij 1853.

I. J. SORMANI.
JAN HESSELINK.
E. VAN EERDE.
JACOB DIJK.
L. T. JORISSEN.
G. W. SIKKENS.

*** Ten overstaan van den Notaris Mr. **J. J. CREMERS**, zullen op **HEDEN**, VRIJDAG den 28sten Januarij 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van J. H. EEKHOFF, worden verkocht:

I. Eene **BEHUIZING**, A 202, bij de Spilsluizen, door den Koopman EILEBRECHT in eigendom bewoond, doende tot grondpacht *f* 4,92½.

II. Eene WOONKAMER met PAKHUIS, A 202, daarnevens in den Gang.

III. Eene ruime WONING aan het Zuiderdiep, P 274, tusschen Haddinge- en Nieuwebogen, doende tot grondpacht *f* 1,14½.

IV. Wordt *niet* verkocht.

V. Eene ruime KOOPMANS BEHUIZING en FABRIJK, L 60, aan de Noorderhaven, met TUIN, BLEEKVELD en PAKHUIS, door den Heer C. POTHOFF in eigendom bewoond.

VI. Eene WOONKAMER, L 283[1], in het Appelstraatje, door J. TOUWSLAGER bewoond.

VII. Eene DITO, L 284[2], aldaar, door de Wedw. MOORLAG bewoond.

VIII. Eene DITO, L 283[3], aldaar, door J. SIKKENS bewoond.

Te aanvaarden den 1sten Mei 1853. Te bezien den dag van en voor den Verkoop, des voormiddags van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 4 uur.

De Voorwaarden liggen ten Huize van Verkoop en, met de Eigendomsbewijzen, ten Kantore van

Mr. J. J. CREMERS.

*** Mrs. **E. VAN EERDE** en **W. LAMAN TRIP**, Notarissen te *Groningen*, gedenken, op DONDERDAG den 10den Februarij 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mejufvr. de Wed. BONTEKOE, *in de Unie*, aan de Groote Markt alhier, publiek te veilen en te verkoopen:

I. Den EIGENDOM van ongeveer 40 Bunders *Land*, gelegen te *Nieuwklooster*, onder *Jukwert*, wordende bij J. S VAN DER ZWAAG en Vrouw aldaar onder vaste beklemming gebruikt, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 162—50.

II. Den EIGENDOM van de HALFSCHEID eener *Behuisde Heemstede*, en ongeveer 6½ Bunders *Land*, gelegen bij de *Poffert*, onder *de Lageemeeden*, bij K. R. VAN DER WAL en Vrouw onder beklemming gebruikt, voor eene jaarlijksche, op Midw. verschijnende, huur van *f* 12,50 voor deze Helft.

III. Eene LIJNBAAN, staande en gelegen op den Stadswal, tusschen de Ooster- en het Kleinepoortje, alhier, get. P 173 V, doende jaarlijks aan de Stad *Groningen* tot grondpacht *f* 5—00.

IV. Twee ZITPLAATSEN in het Doophek in de Martini Kerk te *Groningen*, geteekend no. 755 en 756.

Om perceel I en II dadelijk na den finalen Toeslag, doch de perceelen III en IV op den 1sten Mei 1853 te aanvaarden, en te bezien op den dag van Verkoop, des namiddags van 2—4 uur.

*** Ten overstaan van Mr. **J. H. GEERTSEMA**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DONDERDAG den 17den Februarij 1853, ten Huize van Mejufvrouw de Weduwe BONTEKOE, aan de Groote Markt, te *Groningen*, des avonds te 7 uur, publiek ter verkoop worden aangeboden:

I. Eene nette ruime BEHUIZING, met OPEN GROND en TUIN, met de daarbij behoorende SCHUUR, waarin sedert jaren de ***Steenkooperij*** is en nog wordt uitgeoefend, staande en gelegen te *Groningen*, Noordzijde aan het Zuiderdiep, op vrij eigen grond, geteekend letter G no. 263, in eigendom bewoond door den Heer J. BUINING.

II. Eene nette BEHUIZING, staande en gelegen ten Westen van het vorige perceel, geteekend letter G no. 262, door FOCTOR en de Wedw. HOLSBERGEN in huur bewoond.

Alles te aanvaarden op den 1sten Mei 1853, en te bezien daags vóór en op den Verkoopdag van 2—4 uur des namiddags, op Bewijzen van Toegang, ten Kantore van den ondergeteekenden Notaris verkrijgbaar.

Over perceel I kan ⅔ van den Koopprijs naar 4½ pCt. blijven uitstaan.

Beide perceelen inmiddels ***UIT DE HAND TE KOOP.***

Mr. J. H. GEERTSEMA, C.z., *Notaris.*

Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zal, op DINGSDAG den 22sten Februarij 1853, des avonds te 7 uur precies, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, aan de Groote Markt alhier, publiek verhuren: De bij de ... gelegen ... te *Noorddijk* en ... gelegen **LANDERIJEN**, te zamen ongeveer 60 Bunders, in 20 Perceelen, om te Hooijen of te Weiden, Top- en Naweide ieder afzonderlijk. — Alles toebehoorende aan den Heer Mr. O. B. DE REHDEN VAN SWINDEREN.

Nadere Informatie ten Kantore van den Notaris.

MORGEN NAMIDDAG,

van 2—5 uur, te **bezien** de **ROERENDE GOEDEREN**, welke MAANDAG den 31sten Januarij 1853, des morgens te 10 uur, in het VERKOOPHUIS in de OOSTERSTRAAT alhier, publiek zullen worden verkocht.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

VERKOOPING VAN

ESSCHEN-, ELZEN- EN KERSENBOOMENHOUT,

op MAANDAG den 31sten Januarij e.k., des voormiddags te elf uur, buiten de Steentilpoort, op het Land van wijlen den Kastelein VAN WARTUM; van heden af te bezien.

FOKKO NIEWOLD BOSCH.

Mr. **A. H. WERUMEUS BUNING**, Advokaat en Notaris te *Uithuizen*, is voornemens, op MAANDAG den 31sten Januarij 1853, des avonds te 6 uur, in het GEMEENTEHUIS te *Baflo*, ten verzoeke van de Wedw. en Erven JACOB HENDRIKS ZOMER, publiek te verkoopen: I. Eene **BEHUIZING**, no. 5, met de BEKLEMMING van het *Heem*, groot 8 R., 50 E., doende jaarlijks tot huur *f* 4—50. II. De VASTE BEKLEMMING van 19 R., 20 E. *Land*, doende jaarlijks tot huur *f* 6—50. — Alles staande en gelegen te *Rasquert*, gemeente *Baflo*.

Mr. **A. H. WERUMEUS BUNING**, Advokaat en Notaris te *Uithuizen*, is voornemens, op DONDERDAG den 3den Februarij 1853, des avonds te 6 uur, ten Huize van den Kastelein S. BOLHUIS, te *Uithuizen*, publiek te verkoopen: I. Eene **BEHUIZING**, met de BEKLEMMING van het *Heem*, doende jaarlijks op Midw. tot huur *f* 8—00, staande en gelegen te *Uithuizen*, toebehoorende aan de Erven HARM J. VALKEMA en Vrouw. II. Den EIGENDOM van dien.

Mr. **A. H. WERUMEUS BUNING**, Advokaat en Notaris te *Uithuizen*, is voornemens, op ZATURDAG den 5den Februarij 1853, des avonds te 6 uur, ten Huize van den Kastelein J. E. SCHILLHORN VAN VEEN, te *Uithuizen*, ten verzoeke van de Erven PIETER B. STERENBERG en GEERTJE A. TILLEMA, in leven Ehelieden, publiek te verkoopen: Eene **BEHUIZING**, no. 258, met de BEKLEMMING van het *Heem*, doende jaarlijks op Midw. tot huur *f* 6—00, staande en gelegen te *Uithuizen*.

NB. De GEANNONCEERDE VERKOOP van de ***KUIPERIJ*** en ***STELMAKERIJ*** te *Uithuizen*, ten verzoeke van P. J. BERGHUIS en CONSS., zal **GEEN VOORTGANG HEBBEN.**

Mr. A. H. WERUMEUS BUNING, *Adv.* en *Nots.*

*** Mr. **R. FEITH**, Notaris te *Zuidbroek*, zal, op MAANDAG den 31sten Januarij e.k., des namiddags te drie uur, ten Huize van L. K. STEERNBERG, te *Noordbroek*, publiek in koop aanbieden:

Eene fraaije BOEREN BEHUIZING, met de VASTE en ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van 26 B., 02 R., 50 E. extra best *Groen-* en *Bouwland*, doende jaarlijks op Martini tot huur *f* 325—00, staande en gelegen te *Noordbroek*, en toebehoorende aan de Erven J. A. H. NOORDHOF.

De Voorwaarden van Verkoop zijn van heden af ter lezing ten Huize van Verkoop en ten Kantore van genoemden Notaris.

Het is den Verkooperen ter ooren gekomen, dat er een gerucht loopt, alsof deze Goederen reeds zouden verkocht zijn en deze Verkooping alzoo niets meer dan een zoogenaamd spiegelgevecht zoude zijn; — zij nemen echter bij deze de vrijheid, die geruchten **formeel tegen te spreken**, en den Belanghebbenden te verzekeren, dat de boven geannonceerde Verkooping is eene **vrije en gewone Verkooping**, en dat er van eene vroegere Verkooping dier Goederen nog geene sprake is geweest.

*** Mr. **J. C. VAN SLOOTEN**, Notaris te *Veendam*, zal, ten verzoeke van zijne PRINCIPALEN, op DINGSDAG den 1sten Februarij 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Logementhouder R. L. RIJKENS, te *Wildervank*, publiek veilen en verkoopen:

I Eene **BEHUIZING**, get. no. 236, en TUIN, staande en gelegen op no. 14, aan het Oosterdiep te *Wildervank*, thans door CHRISTIAAN STUUT wordende bewoond en gebruikt; en

II. Een bevaren **KOFSCHIP**, genaamd ***EENDRAGT***, groot pl. m. 60 Lasten, met al deszelfs OPGOEDEREN en TOEBEHOOREN, zooals hetzelve laatst is bevaren door Kapit. C. O. STUUT en thans is liggende te *Antwerpen*.

BOELDAG.

Op WOENSDAG den 2den Februarij 1853, te 2 uur, gedenkt de Weduwe H. KONING, aan hare Boerenplaats te *Garmerwolde* (nabij het Damsterdiep), Boeldag te houden van ongeveer **20 extra zware ESSCHEN BOOMEN.**

J. H. GLAS.

*** Ten overstaan van een' bevoegden AMBTENAAR zullen, ten Huize van A. L. WOLTERS, te *Drouwendermond*, Gemeente *Borger*, op WOENSDAG den 2den Februarij aanstaande, 's morgens te 10 uur, publiek worden verkocht, ten verzoeke van de Gebroeders KNIPHORST, te *Drouwenderveen*:

I. De **VEENPLAATSEN** no. 5, 6, 7, 8, 9 en 10, gelegen in de Markte van *Drouwen*, Gemeente *Borger*, in de zoogenoemde Nieuwe Blokken, zijnde ieder groot 3410 oude Veenroeden.

II. De VOORAFFEN met den ONDERGROND, aan den Noordkant van het Noorderdiep, van de plaatsen no. 30 tot 37, groot te zamen 3840 oude Veenroeden, gelegen als boven.

III. Het BOVENVEEN van de Vooraffen van de plaatsen no. 30 tot 37, aan den Noordkant van het Zuiderdiep, gelegen als boven, groot 4000 oude Veenroeden.

IV. De DALGROND van de Vooraffen aan den Noordkant van het Zuiderdiep, van de plaatsen no. 30 tot 37, gelegen als boven, waarop een ARBEIDERSHUIS met twee WONINGEN, groot 4000 oude Veenroeden.

V. Het BOVENVEEN van de Vooraffen van de plaatsen no. 30 tot 37, aan den Zuidkant van het Noorderdiep, gelegen als boven, groot 4000 oude Veenroeden.

VI. De DALGROND van de Vooraffen van de plaatsen no. 30 tot 37, aan den Zuidkant van het Noorderdiep, gelegen als boven, groot 4000 oude Veenroeden.

VII. Eene VEENPLAATS met den ONDERGROND aan den Zuidkant in de Markte van *Drouwen*, no. 30, groot 5747 oude Roeden.

VIII. Eene VEENPLAATS met den ONDERGROND aan den Zuidkant in de Markte van *Drouwen*, no. 31, groot 5810 oude Veenroeden.

IX. Eene VEENPLAATS met den ONDERGROND aan den Zuidkant in de Markte van *Drouwen*, no. 32, groot 5852 oude Roeden.

X. Eene VEENPLAATS met den ONDERGROND aan den Zuidkant in de Markte van *Drouwen*, no. 33, groot 5948 oude Roeden.

XI. Eene VEENPLAATS met den ONDERGROND aan den Zuidkant in de Markte van *Drouwen*, no. 46, groot 6976 oude Veenroeden.

EMMEN, 20 Januarij 1853.

L. KNIPHORST.

*** De Notaris **BEEKHUIS**, te *Buitenpost*, zal finaal presenteren te verkoopen,

a. ten verzoeke van de Erven GEERT ALDERTS RIDDERSMA, op WOENSDAG den 2den Februarij 1853, des namiddags te 4 uur, ten Huize van de Wed. J. BIJLSMA, Kasteleines te *Munnekezijl*: Eene **WINKELHUIZING**, get. no. 111, met ERF, ENZ., te *Munnekezijl*, bewoond door GOOITSEN NANNINGS POSTMA, staande op *f* 611—00.

b. ten verzoeke van de Erven NANNING PIETERS POSTMA, op VRIJDAG den 4den Februarij a.s., des namiddags te 4 uur, ten Huize van G. MOLTMAKER, aan de Friesche Brug, onder *Burum*:

I. De 1/9 in 13 B., 96 R., 90 E. KWELDER te *Munnekezijl*, mandeelig met de Erven R. A. ROORDA, staande op *f* 1091—00.

II. Eene BEHUIZING, SCHUUR, STALLING, ERF en TUIN, aldaar, bewoond door de Wed. N. P. POSTMA, staande op *f* 850—00.

III. Eene BEHUIZING en ERF, aldaar, bewoond door ALLE JANS VAN DER VEEN en JOUKE BONNES VAN DER STEEG, staande op *f* 580—00.

*** Mr. **H. J. OFFERHAUS**, Notaris te *Delfzijl*, zal, ten verzoeke van HENDRIK JANS WEBER, en ten Huize van den Kastelein E. J. GROEN, te *Weiwerd*, op DONDERDAG den 3den Februarij 1853, des voormiddags te 10 uur, z o n d e r u i t s t e l, publiek, bij perceelen of in massa, verkoopen:

I. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, met de BEKLEMMING van het *Heem, Tuin* en *Landerijen*, groot 6 B., 37 R., 60 E., doende jaarlijks tot vaste huur *f* 21—00.

II. De VASTE BEKLEMMING van 2 B., 22 R., 30 E. *Land*, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 4—00.

III. De VASTE BEKLEMMING van 2 B., 05 R., 80 E. *Land*, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 8—00.

IV. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIEN VERERVENDE BEKLEMMING van 1 B., 14 R., 40 E. *Land*, met het R e g t om er op te mogen h u i z e n, zullende jaarlijks tot eene vaste huur doen *f* 8—00.

V. ADIDEM van 2 B., 10 R. *Land*, als voren, zullende jaarlijks tot eene vaste huur doen *f* 16—00.

VI. ADIDEM van 2 B., 53 R., 40 E. *Land*, als voren, zullende jaarlijks tot eene vaste huur doen *f* 20—00.

VII, VIII en IX. De EIGENDOMMEN der drie laatste perceelen.

Alles staande en gelegen onder *Weiwerd*.

X. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIEN VERERVENDE BEKLEMMING van 76 R., 20 E. *Land*, met het Regt om er op te mogen huizen, zullende jaarlijks tot eene vaste huur doen *f* 6—00, gelegen onder *Weiwerd* en toebehoorende aan C. BETKE.

XI. Den EIGENDOM daarvan.

BOELDAG

van **500 uitmuntende EIKEN, ESSCHEN, grove- en zeer zware lange ZILVERDENNEN**, eenige **KERSEN-** en **ELZENSTAMBOOMEN**, geschikt voor **Scheepsbouwers, Stelmakers, Blok- en Pompmakers en Stoeldraaijers, nabij het Water te** *Hoogezand*, op de Plaats van den Notaris SICCAMA, op VRIJDAG den 4den Februarij 1853, des morgens te 10 uur precies.

VERKOOP VAN EENEN

Oliemolen, enz.,

te KOLLUM.

De Notaris **ANDREAE**, te *Kollum*, zal, wat betreft het eerste perceel, door het ministerie van den Notaris **BEEKHUIS**, te *Buitenpost*, op **ZATURDAG den 5den Februarij 1853**, des namiddags te 4 uur, ten Huize van H. WESTRA, in het Logement *de Rosham*, te *Kollum*, finaal ter verkoop aanbieden:

I. Een' in volle werking zijnde en in uitmuntenden staat verkeerenden **WIND-OLIE-MOLEN**, met de daarbij staande GEBOUWEN, BOEKHOUDERS- en KNECHTSWONINGEN, TUIN, SINGEL, ENZ., aan de Trekvaart bij en onder *Kollum*, Kadastraal bekend Gemeente *Kollum*, Sectie D, nos. 411, 412, 412*a* en 412*b*, geheel groot 53 Roeden en 10 Ellen, met BERGPLAATSEN voor p. m. 900 vaten OLIE, INRIGTING tot het maken van PATENT-OLIE, en ruime ZAADZOLDERS; — alles om met den 1sten Julij 1853 te aanvaarden; — waarop geboden is *f* 10,727—00.

II. Eene **HEEREN HUIZINGE**, staande op het West van den Dorpe *Kollum*, met grooten TUIN, 7 Behangene Kamers, STALLING, WAGENHUIS enz.; ten Kadaster bekend Gemeente *Kollum*, Sectie D, nos. 9, 10 en 690, zamen ter grootte van 16 Roeden en 16 Ellen, door wijlen den Heer H. SWART, Med. Dr., bewoond geweest; waarop geboden is *f* 2900—00.

III. Twee stukken WEIDELAND, gelegen aan den Puinweg in het West van *Kollum*, Kadaster Sectie A, no. 66 en 67, ter grootte van 4 Bund., 5 Roed., 50 Ell.; — waarop in 2 perceelen geboden is *f* 3105 en *f* 2678.

LEEST HIER!

Op MAANDAG den 7den Februarij e.k., des morgens te 11 uur te beginnen, zullen, op den Huize *OUD-BAREVELD*, onder *Gieterveen*, publiek worden verkocht:

Vijf Plaatsen **uitmuntend HOOGVEEN**, op *Bonnerveen*, onder *Gieten* gelegen, zijnde de Veenplaatsen 10 en 11 van den bovensten Aanleg en 20, 31 en 32; een HUIS en HOF, aan het *Stads-Kanaal*, tegenover de Markte van *Bonnen*, en 2/3 AANDEELEN in eene HALVE WAAR-WAARDEEL in de Markte van *Gieten*, na de scheiding, bestaande in Aandeelen in het *Zwanemeer*, voor en achter het *Bijsterveld*, in het Groote Veld; 2 Perceelen in de 4de en 3de verdeeling in de *Westerlanden* en in het *Remmeltje*.

Alles ten verzoeke van de Erven Mr. J. W. KYMMELL, van *Rhoden*, en Mr. L. O. KYMMELL, van *de Smilde*.

Mr. C. E. KNIPHORST,
Notaris.

*** Mr. **G. R. VOORMEULEN VAN BOEKEREN**, Notaris te *Stads-Kanaal*, en Mr. **J. C. VAN SLOOTEN**, Notaris te *Veendam*, zullen, ten verzoeke hunner Principalen, op **DINGSDAG den 8sten Februarij 1853** (en **niet** op DINGSDAG den 1sten Februarij 1853, zooals vroeger is geannonceerd), des voormiddags te 10 uur, ten Huize van den Verlaatsmeester H. SAP, te *Stads-Kanaal*, Gemeente *Wildervank*, publiek veilen en verkoopen:

I. De **VEENPLAATSEN** 51, 52, 53 Zuidkant, en 53 en 55 Noordkant, in de Markte van *Buinen*, Gemeente *Borger*, ieder groot 15 Bunders, 26 Roeden en 40 Ellen.

II. De opgaande SLAGEN nommers 10 en 11, Zuidkant, in dezelfde Markte, groot te zamen 9 Bunders, 47 Roeden, 20 Ellen.

III. Eene BEHUIZING met de daarbij behoorende BOUW- en VEENGRONDEN, zijnde de opgaande Slag nommer 11, Noordkant, in dezelfde Markte, groot 4 Bunders, 39 Roeden en 50 Ellen; en

IV. De ONDEREINDEN van den opgaanden SLAG nommer één, Noordkant, in dezelfde Markte, groot 50 Roeden en 6 Ellen.

*** R. K. EBELS, Landbouwer te *Stadspolder*, Gem. *Beerta*, gedenkt, op WOENSDAG den 23sten Februarij 1853, des namiddags te 2 uur, ten Huize van B. L. TREI, te *Pruispolder*, in *Hannover*, publiek te verhuren, voor zes of negen jaren, — in één perceel:

Eene **BOEREN BEHUIZING** met eene BIJSCHUUR en eene kleine BEHUIZING, groot 74 Deimten, 282 Roeden LAND (*Pruispolder Landmaat*, zijnde ongeveer 85 Deimten *Oldamstermaat*), staande en gelegen te *Pruispolder*, in *Hannover*.

Aanvaarding der Landerijen kan geschieden dadelijk na de Verhuring, der Boeren Behuizing den 17den Maart 1853 en der kleine Behuizing Mei 1853.

De Conditiën van Verhuring zullen in tijds ter lezing liggen ten Huize van B. L. TREI voornoemd.

R. K. EBELS.

*** In de aanstaande maand FEBRUARIJ, tijd en plaats nader te bepalen, gedenkt JAN K. KLATTER publiek te verkoopen:

Eene **BOEREN BEHUIZING** en SCHUUR, HOF en TUIN, met de VASTE BEKLEMMING der daarbij behoorende *Landerijen*, groot 13 Bunders, 28 Roeden, 20 Ellen, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 80—00, staande en gelegen te *Zuiderveen*, onder *Winschoten*.

B. HAITZEMA VIËTOR, *Notaris.*

UIT DE HAND TE KOOP

Eene **KOOPMANS BEHUIZING**, met OPEN PLAATS en VRIJEN ZIJDGANG, geschikt tot vele Affaires en waarin sedert vele jaren eene **BOEKWEITMALERIJ** is geëxerceerd geweest, gelegen vooraan in de Gelkingestraat. Te bevragen bij den Bewoner C. VAN MARM.

TE HUUR, tegen Mei 1853:

Eene **BEHUIZING**, in derzelver geheel of een gedeelte van dezelve, staande aan de Zuidzijde van het Damsterdiep. Te bevragen bij Mejufvr. de Weduwe J. H. SMIT, aan het Damsterdiep.

EENE BOVENWONING TE HUUR,

boven Gezusters DE KNIJFF, aan de Groote Markt.

BIJ TOEVAL TE HUUR:

Eene nieuw betimmerde **BOVENWONING** met VRIJEN OPGANG, voorzien van PUT- en REGENWATER, en BLEEK, aan het Schuitendiep; thans bewoond door Mejufvrouw de Wedw. ECKHART. Te bevragen bij den Commissionair H. W. HECKMAN, H.z.

De ondergeteekende beveelt zich aan in eens ieders gunst in het **GRAVEN, REPAREREN** en **SCHOONMAKEN** van **PUTTEN**.

Te bevragen bij F. ROBBERS, in de Haddingestraat.

L. A. VAN DER MEER.

JAPANSCHE GOEDEREN,

als: VUURSCHERMEN, KAMERSCHUTTEN, TAFELS, TOILET- en DAMES WERKDOOZEN, THEE-, SIGAAR-, OMBERDOOZEN, enz., benevens Fijne **FRANSCHE** en **ENGELSCHE SCHOORSTEEN-ORNEMENTEN** in PORSELEIN, BISQUET, BRONS, ENGELSCH ZILVER en VERGULD, worden eenige dagen ter bezigtiging en verkoop aangeboden in de **Heerestraat**, het **1ste Huis** van de **Groote Markt** alhier.

VAN HAAGEN.

UIT DE HAND TE KOOP:

Eene suffisante **PERS** en **KLANDER**, nevens **TOEBEHOOREN**. Nader informatie te bekomen bij de Wedw. W. NOTEBOOM, te *Winschoten*.

EENE BOVENWONING TE HUUR,

tegen aanstaande Mei, met VRIJEN OPGANG, VOOR- en ACHTERKAMER, KLEIN KAMERTJE, KEUKEN met REGENBAK en andere GERIJFELIJKHEDEN, boven den Boekverkooper R. SCHURINGA SCHAANK, in de Steentilstraat te *Groningen*.

De ondergeteekende zich in staat vindende om uit de DOCUMENTEN REKENINGEN van AVARIJKOSTEN de **DISPACHE-** en **ALGEMEENE AFREKENING** te kunnen opmaken, rekommandeert bij zich, zoowel in deze, alsook in het **VERTALEN** van DUITSCHE- en FRANSCHE STUKKEN, de **Scheepvaart** betreffende, bij alle belanghebbenden in de Zeevaart; onder belofte van prompte en accurate uitwerking dier aangelegenheden, en dat zulks de belanghebbenden alsdan veel goedkooper zal te staan komen, dan wanneer zulks elders geschiedt.

NIEUWE PEKELA, 25 Januarij 1853.

J. VAN RAALTE.

DR. LANGS **ALGEMEEN VOLKS GENEESMIDDEL.**

De Geneeskracht dezer Pillen is sedert meer dan eene eeuw ve eeuw bewezen en wordt door legale getuigenissen van Doctoren en leeken bevestigd.

Bij een doelmatig gebruik **STAAT ALGEHEELE GENEZING VAST** in de volgende Ziekten:

Maagkramp, afwisselende heete en koude Koortsen, Pijn in de Leden, Podagra, Klierziekte, Waterzucht, Geelzucht, Duizelingen, Aambeijen, Hypochondrie, Zinkingstoffen, Verzweringen, Oogontstekingen,	Huidziekten van alle aard, Buikloop, Pokken, Mazelen en Roodvonk, Gries, St. Vitus Dans, Braakloop en nog andere Ziekten, die breed in het Boekje dan hier op- somd kunnen worden.

Dr. MATHIAS LANG was een uitstekend en menschlievend Geneesheer in *Beijeren*, waar hij in het begin der vorige eeuw leefde en eene uitgebreide praktijk had. *Algemeen Volksgeneesmiddel* verwierf zich daar zulk een' roem, dat ook andere Geneesheeren zich gaarne daarvan bedienden, en nu nog, nadat meer dan vijftig jaren verloopen zijn, worden zijne Pillen voorgeschreven waar de Doctor spoedig en min kostbaar zijne Patiënten helpen wil. In die landen waar men het reeds sedert zoo langen tijd kent, is het echter in ieder mans hand en wordt als Voorbehoedmiddel tegen alle Ziekten of als bloedreinigend Middel gebruikt.

Een Boekje van 69 bladzijden met volledige uitkomst daarover, wordt in onderstaande Dépôts voor 10 c. verkocht.

Te *Amsterdam* in het VERKOOPHUIS; te *Assen* H. P. A. VAN GORCUM; te *Groningen* bij C. RIKKERS, J. L. LAGRO, JR., en M. GAASBEEK; te *Meppel* bij de Wed. BRANDERHORST; te *Veendam* bij S. SAVENYE; te *Winschoten* bij G. WASMAN, en in de overige Steden des Rijks.

IEMAND, ervaren in de HOLL., DUITSCHE, FRANSCHE en ENGELSCHE TALEN, door afsterven van zijn Patroon buiten betrekking geraakt, zou zich gaarne weder als **REIZIGER**, of als **GOUVERNEUR** bij eene Familie geplaatst. Brieven franco aan het BUREAU dezer COURANT, onder lett. S. K.

Een **BURGERDOCHTER**, van de Protestantsche Godsdienst en middelbare jaren, biedt zich aan tot het **WAARNEMEN** eener **HUISHOUDING**, onverschillig in welke Stad of Plaats, bij een HEER of DAME, om liefst op Mei aanstaande geplaatst te worden. Nadere Informatiën aan het BUREAU dezer COURANT.

ATTENTIE.

Bij P. J. DAMSTÉ, *Apotheker* en *Droogist* in de Breedestraat te *Groningen*, kan terstond een **LEERLING** geplaatst worden. *Brieven franko.*

Wordt gevraagd

in een' Manufaktuurwinkel, tegen Mei e.k.: een' **BEDIENDE**, of **LEERLING**, eenigen tijd in het vak werkzaam.

Bij W. GROENEVELD, te *Winschoten*. Brieven *franco.*

*** **K. FUHRI**, *te 's Gravenhage*, heeft op den *eersten Januarij dezes jaars* alom verzonden:

De Eerste Aflevering van een nieuw uit te geven

PRACHTWERK,

GETITELD:

JAVA.

TOONEELEN UIT HET LEVEN, KARAKTERSCHETSEN EN KLEEDERDRAGTEN VAN JAVA'S BEWONERS. IN AFBEELDINGEN,

Naar de Natuur geteekend door *E. HARDOUIN*,

MET TEKST VAN *W. L. RITTER*.

Berigt van Uitgave:

Dit keurige Plaatwerk, van eene uitvoering, als hier te Lande weinig gekend wordt, heeft daarenboven het voordeel, van Afbeeldingen te bevatten, op de plaats zelve met de uiterste naauwkeurigheid naar de natuur geteekend. De Uitgever heeft reeds zeventien Teekeningen uit *Batavia* ontvangen, elk op zich zelve eene ware Schilderij. Zij zijn allen door hem op de eerste Steendrukkerij van *Europa*, die van LEMERCIER te *Parijs*, in bewerking gegeven. Nog acht anderen zullen volgen.

Iedere Aflevering bevat eene plaat met den daarbij behoorenden Tekst. In vijfentwintig Afleveringen zal dus het geheele Werk kompleet zijn. Maandelijks zal eene Aflevering het licht zien.

De reeds ontvangene Teekeningen stellen voor:

Een Javaansche Bediende.	Een Arabier op Java.	Een Regent op het Eiland Java.
De Njei of Inlandsche Huishoudster.	Een Badende Slavin.	De Topeng Babakan.
Een Amfioen-Kit.	Een Javaan.	Chineesche Priester te Batavia.
Een Afrikaansch Soldaat, bij het Leger in Nederlandsch Indië.	Eene Javaansche Vrouw.	Koelies.
	Een Javaansche Priester.	Een Jav. Opperhoofd in Jagtkostuum.
Eene Bataviasche Bruid.	De Kong-a-Hian Speler.	De Soendanesche Bruidegom.

De prijs van iedere Aflevering met Gekleurde Afbeelding is **90 Cents**. Er zijn ook eenige weinige afdrukken ongekleurd gelaten. Afleveringen met Ongekleurde Platen kosten **70 Cents**. Afzonderlijke Afleveringen zullen geen geval verkrijgbaar zijn.

De TWEEDE AFLEVERING verschijnt den 1sten *Februarij* 1853. — De betaling geschiedt telkens na de uitgifte van zes Afleveringen, tegen kwitantie des Uitgevers.

Eene Naamlijst van Inteekenaren wordt vóór het Werk gevoegd, en met den Titel, Inhoudsopgave enz. *gratis* afgeleverd. Men teekent in bij alle solide Boekhandelaren des Rijks, bij wie de *eerste* Aflevering ter inzage voorhanden is.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen*, JANUARIJ 1853.

DAGEN	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER			VOCHTIGHEIDSTOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
16	745,88	745,52	744,56	4,3	6,5	4,0	0,91	0,86	0,88	Z.t.W.	Z.t.W.	Z.t.W.	bewolkt	bewolkt	bewolkt
17	739,05	739,12	741,00	5,0	5,6	5,1	0,90	0,91	0,94	Z.	Z.	Z.	betrokken	regen	betrokken
18	749,54	752,88	758,61	4,4	4,7	3,6	0,91	0,85	0,81	»	Z.Z.O.	Z.Z.O.	»	betrokken	»
19	764,10	764,49	764,13	2,7	3,1	1,6	0,82	0,76	0,87	Z.Z.O.	»	»	»	weinig bewolkt	weinig bewolkt
20	756,81	754,33	754,95	2,7	4,9	6,7	0,86	0,90	0,90	Z.	Z.t.W.	Z.Z.W.	weinig bewolkt	regen	betrokken
21	751,58	745,03	742,08	6,3	6,0	5,2	0,96	0,90	0,93	Z.Z.W.	»	Z.W.t.Z.	mistig	»	regen
22	743,53	745,61	748,53	2,5	5,5	2,0	0,89	0,86	0,90	Z.W.t.Z.	Z.W.t.Z.	»	weinig bewolkt	bewolkt	helder

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.